

Diario Oficial

de la Unión Europea

49º año

Edición
en lengua española

Comunicaciones e informaciones

19 de agosto de 2006

Número de información	Sumario	Página
	I <i>Comunicaciones</i>	
	Comisión	
2006/C 196/01	Tipo de cambio del euro	1
2006/C 196/02	Anuncio de la próxima expiración de determinadas medidas antidumping	2
2006/C 196/03	Ayuda de Estado — Francia — Ayuda de Estado nº C 15/2006 (ex N 291/2000) — Pilkington/Interpane — Control a posteriori en el marco de las Directrices multisectoriales de 1998 — Invitación a presentar observaciones en aplicación del artículo 88, apartado 2, del Tratado CE ⁽¹⁾	3
2006/C 196/04	Ayuda estatal — Bélgica — Ayuda estatal nº C 27/06 (ex NN 22/2004) — Régimen de ayudas de investigación y desarrollo en el sector aeronáutico — Invitación a presentar observaciones en aplicación del artículo 88, apartado 2, del Tratado CE ⁽¹⁾	7
2006/C 196/05	Ayuda de Estado — Belgica — Ayuda de Estado nº C 28/2006 (ex NN 23/2004) — Ayuda de investigación y desarrollo a la sociedad Techspace Aero — Invitación a presentar observaciones, en aplicación del apartado 2 del artículo 88 del Tratado CE ⁽¹⁾	16
2006/C 196/06	Ayuda estatal — Polonia — Ayuda estatal nº C 23/2006 (ex NN 35/2006) — Ayuda al productor de acero Technologie Buczek Group — Invitación a presentar observaciones, en aplicación del artículo 88, apartado 2, del Tratado CE ⁽¹⁾	23
2006/C 196/07	Notificación previa de una operación de concentración (Asunto nº COMP/M.4325 — BC Partners/Buziol/Fashion Box Group) — Asunto que podría ser tramitado conforme al procedimiento simplificado ⁽¹⁾	33
2006/C 196/08	No oposición a una concentración notificada (Asunto nº COMP/M.3998 — Axalto/Gemplus) ⁽¹⁾	34
2006/C 196/09	No oposición a una concentración notificada (Asunto nº COMP/M.4289 — Crédit Agricole/Emporiki) ⁽¹⁾	34
	Corrección de errores	
2006/C 196/10	Corrección de errores de la Convocatoria de propuestas — DG EAC/22/06 (DO C 149 de 27.6.2006)	35

⁽¹⁾ Texto pertinente a efectos del EEE

I

(Comunicaciones)

COMISIÓN

Tipo de cambio del euro⁽¹⁾

18 de agosto de 2006

(2006/C 196/01)

1 euro =

Moneda	Tipo de cambio	Moneda	Tipo de cambio
USD dólar estadounidense	1,2802	SIT tólar esloveno	239,60
JPY yen japonés	148,33	SKK corona eslovaca	37,533
DKK corona danesa	7,4614	TRY lira turca	1,8460
GBP libra esterlina	0,68035	AUD dólar australiano	1,6879
SEK corona sueca	9,2085	CAD dólar canadiense	1,4372
CHF franco suizo	1,5818	HKD dólar de Hong Kong	9,9524
ISK corona islandesa	88,90	NZD dólar neozelandés	2,0005
NOK corona noruega	8,0720	SGD dólar de Singapur	2,0145
BGN lev búlgaro	1,9558	KRW won de Corea del Sur	1 227,20
CYP libra chipriota	0,5759	ZAR rand sudafricano	8,8225
CZK corona checa	28,089	CNY yuan renminbi	10,2090
EEK corona estonia	15,6466	HRK kuna croata	7,2850
HUF forint húngaro	277,01	IDR rupia indonesia	11 605,65
LTL litas lituana	3,4528	MYR ringgit malayo	4,699
LVL lats letón	0,6960	PHP peso filipino	65,444
MTL lira maltesa	0,4293	RUB rublo ruso	34,2490
PLN zloty polaco	3,8877	THB baht tailandés	48,084
RON leu rumano	3,5267		

⁽¹⁾ Fuente: tipo de cambio de referencia publicado por el Banco Central Europeo.

Anuncio de la próxima expiración de determinadas medidas antidumping

(2006/C 196/02)

1. La Comisión comunica que las medidas antidumping mencionadas más abajo, salvo que se inicie una reconsideración de conformidad con el procedimiento que se indica a continuación, expirarán en la fecha que figura en el cuadro que se recoge al final del presente anuncio, tal como establece el apartado 2 del artículo 11 del Reglamento (CE) nº 384/96 del Consejo, de 22 de diciembre de 1995 (¹) sobre defensa contra las importaciones objeto de dumping originarias de países no miembros de la Comunidad Europea.

2. Procedimiento

Los productores comunitarios podrán presentar por escrito una solicitud de reconsideración que deberá aportar pruebas suficientes de que la expiración de las medidas podría dar lugar a una continuación o reaparición del dumping y del perjuicio.

En caso de que la Comisión decida reconsiderar las medidas, los importadores y exportadores, los representantes del país exportador y los productores de la Comunidad podrán completar, refutar o comentar los elementos contenidos en la solicitud de reconsideración.

3. Plazo

Con arreglo a lo antes citado, los productores comunitarios deberán remitir por escrito la solicitud de reconsideración a la Comisión Europea, Dirección General de Comercio (División B-1), J-79 5/16, B-1049 Bruselas (²) a partir de la fecha de publicación del presente anuncio y, a más tardar, tres meses antes de la fecha que figura en el cuadro.

4. El presente anuncio se publica de conformidad con el apartado 2 del artículo 11 del Reglamento (CE) nº 384/96 del Consejo, de 22 de diciembre de 1995.

Producto	País(es) de origen o de exportación	Medida	Referencia	Fecha de expiración
Cumarina	República Popular China	Derecho antidumping	Reglamento (CE) nº 769/2002 del Consejo (DO L 123 de 9.5.2002, p. 1) modificado en último lugar por el Reglamento (CE) nº 1854/2003 del Consejo (DO L 272 de 23.10.2003, p. 1) y ampliado a las importaciones procedentes de la India o de Tailandia por el Reglamento (CE) nº 2272/2004 del Consejo (DO L 396 de 31.12.2004, p. 18)	10.5.2007
	India	Compromiso	Decisión 2005/3/CE de la Comisión (DO L 1 de 4.1.2005, p. 15)	

(¹) DO L 56 de 6.3.1996, p. 1. Reglamento modificado por última vez por el Reglamento (CE) nº 2117/2005 del Consejo (DO L 340 de 23.12.2005, p. 17).

(²) Fax: (32-2) 295 65 05.

AYUDA DE ESTADO — FRANCIA

Ayuda de Estado nº C 15/2006 (ex N 291/2000) — Pilkington/Interpane

Control a posteriori en el marco de las Directrices multisectoriales de 1998

Invitación a presentar observaciones en aplicación del artículo 88, apartado 2, del Tratado CE

(2006/C 196/03)

(Texto pertinente a efectos del EEE)

Por carta de 26 de abril de 2006, reproducida en la versión lingüística auténtica en las páginas siguientes al presente resumen, la Comisión notificó al Gobierno francés su decisión de incoar el procedimiento previsto en el artículo 88, apartado 2, del Tratado CE en relación con la ayuda antes citada.

Las partes interesadas podrán presentar sus observaciones en un plazo de un mes a partir de la fecha de publicación del presente resumen y de la carta siguiente, enviándolas a:

Comisión Europea
 Dirección General de Competencia
 Registro de Ayudas Estatales
 B-1049 Bruselas
 Nº de fax: (32-2) 296 12 42

Dichas observaciones serán comunicadas al Gobierno francés. La parte interesada que presente observaciones podrá solicitar por escrito, exponiendo los motivos de su solicitud, que su identidad sea tratada confidencialmente.

TEXTO DEL RESUMEN

En el asunto N 291/2000, la Comisión aprobó el 17 de agosto de 2000 (con la referencia SG(2000) D/10624) (¹) la intensidad de la ayuda notificada conforme a las disposiciones de las Directrices comunitarias multisectoriales sobre ayudas regionales a grandes proyectos de inversión (²) (en lo sucesivo «Directrices multisectoriales de 1998») a favor de dos sociedades anónimas de Derecho francés pertenecientes conjuntamente a dos grupos vidrieros, Pilkington France SAS e Interpane Glass Coating France SAS.

En el control a posteriori de la correcta aplicación de las decisiones adoptadas en el marco de las Directrices multisectoriales de 1998 (punto 6.4), se pone de manifiesto que la Decisión de la Comisión de 17 de agosto de 2000 contiene datos incorrectos, facilitados por las autoridades francesas. Se remite a la carta del Estado miembro adjunta para una descripción detallada de las modificaciones introducidas en el proyecto.

Se han modificado los coeficientes correspondientes a los factores «relación capital-empleo» e «incidencia regional»: la relación capital-empleo es de 900, es decir, un coeficiente del 0,7 en lugar del 0,8 previsto inicialmente, y el coeficiente de incidencia regional es del 1,1 en lugar del 1,2. Las modificaciones al proyecto no suponen una modificación de las modalidades de cálculo del factor de competencia. La intensidad máxima revisada de la ayuda admisible es, por tanto, de $15\% \times 0,85 \times 0,7 \times 1,1 = 9,82\%$, cuando era del 12,24 % en el proyecto inicial.

(¹) DO C 293 de 14.10.2000, p.7

(²) DO C 107 de 7.4.1998, p. 7.

Las autoridades francesas alegan que el importe nominal de la ayuda fue infravalorado por un error en la estimación de la exoneración del impuesto profesional. El equivalente neto de subvención (ENS), por su parte, habría sido sobrevalorado puesto que en la notificación sólo se tuvo en cuenta el impacto de la fiscalidad en dos componentes de la ayuda total (PAT y FEDER). Además, al parecer el cálculo se efectuó aplicando el coeficiente ENS de una inversión estándar, calculada a partir de una distribución tipo de la base de la ayuda. Dado que el proyecto se terminó en marzo de 2005, ahora es posible determinar el valor exacto del ENS. Así pues, las autoridades francesas sostienen que se obtendría un ENS de 14,65 millones de EUR para una ayuda nominal de 23,09 millones de EUR.

Las ayudas públicas abonadas ascienden a 17,89 millones de EUR en equivalente bruto de subvención. La ayuda actualizada neta total es de 11,98 millones de EUR, es decir, un porcentaje de ayuda de $11,98\% / 149,97 = 7,99\%$. Pendientes del acuerdo de la Comisión para el último tramo, quedan todavía por pagar 5,19 millones de EUR. En definitiva, la ayuda total sería, por tanto, de 23,09 millones de EUR en valor nominal y de 14,65 millones de EUR en valor actualizado neto. Según las autoridades francesas, la intensidad de las ayudas en el proyecto Pilkington/Interpane ascendería, por tanto, a $14,65\% / 149,97 = 9,77\%$ ENS, lo que está por debajo de la intensidad máxima de ayuda subvencionable (9,82 %).

Las autoridades francesas justifican la reducción del número de empleos creados por la evolución del mercado y la necesidad de volver a calibrar el proyecto industrial para tener en cuenta la realidad del mercado del vidrio con capa.

CONCLUSIÓN

Habida cuenta de las consideraciones anteriores y en aplicación del procedimiento previsto en el artículo 9 del Reglamento (CE) nº 659/1999 del Consejo de 22 de marzo de 1999 por el que se establecen disposiciones de aplicación del artículo 88 (antes artículo 93) del Tratado CE⁽¹⁾, la Comisión pidió al Gobierno francés, en el marco del procedimiento del artículo 88, apartado 2, del Tratado CE, que presentara sus observaciones y facilitara toda información útil para la evaluación de este proyecto y, en especial, para determinar si la intensidad de la ayuda ha sido calculada correctamente:

- La relación entre el error de cálculo de la exención del impuesto profesional y el cálculo del equivalente neto de subvención;
- el origen del error de cálculo de la exención del impuesto;
- el detalle del cálculo del importe de la exoneración del impuesto profesional.

TEXTO DE LA CARTA

«Par la présente, la Commission a l'honneur d'informer le Gouvernement français qu'après avoir examiné les informations fournies par vos autorités sur la mesure citée en objet, elle a décidé, conformément à l'article 9 du Règlement du Conseil (CE) Nº 659/1999 du 22 mars 1999 portant modalités d'application de l'article 88 (ancien article 93) du traité CE⁽²⁾ (ci-après "règlement de procédure"), d'ouvrir la procédure prévue à l'article 88, paragraphe 2, du traité CE.

1. PROCÉDURE

Dans l'affaire N 291/2000, la Commission a approuvé le 17 août 2000 (sous la référence SG(2000) D/10624; ci-après la "Décision de 2000")⁽³⁾, l'intensité de l'aide notifiée conformément aux dispositions de l'encadrement multisectoriel des aides à finalité régionale en faveur de grands projets d'investissement⁽⁴⁾ (ci-après "EMS 1998") en faveur de deux sociétés anonymes de droit français appartenant conjointement aux deux groupes verriers Pilkington France SAS et Interpane Glass Coating France SAS.

Dans le cadre du contrôle a posteriori de l'application correcte des décisions prises dans le cadre de l'EMS 1998 (point 6.4) et conformément à la Décision de 2000, les autorités françaises, en coopération avec l'entreprise bénéficiaire de l'aide, doivent communiquer un rapport annuel sur le projet. Des rapports annuels ont été communiqués par la France les 17 octobre 2002, 18 août 2003, et 31 août 2004.

Par lettre du 13 janvier 2005, enregistrée le même jour sous la référence A/30447, et par lettre du 13 juin 2005, enregistrée le 14 juin 2005 sous la référence A/34734, les autorités françaises ont informé la Commission que les informations fournies dans la notification qui a abouti à la Décision de 2000 n'étaient pas correctes, notamment en ce qui concerne le calcul du montant d'exonération de la taxe professionnelle, et ont demandé à la Commission de modifier la Décision de 2000.

⁽¹⁾ DO L 83 de 27.3.1999, p. 1.

⁽²⁾ JO L 83 du 27.3.1999, p. 1.

⁽³⁾ JO C 293 du 14.10.2000, p. 7.

⁽⁴⁾ JO C 107 du 7.4.1998, p. 9.

Par lettre du 6 mars 2006 (D/57979), conformément à l'article 9 du Règlement du Conseil (CE) Nº 659/1999 du 22 mars 1999 portant modalités d'application de l'article 88 (ancien article 93) du traité CE⁽⁵⁾ (ci-après "règlement de procédure"), la Commission a invité les autorités françaises à soumettre leurs observations concernant son intention de révoquer la Décision de 2000. Les autorités françaises ont soumis leurs observations par courrier électronique du 16 mars 2006, enregistré le 17 mars 2006 (A/32057).

2. DESCRIPTION

Pour la description du projet, la Commission ne peut que renvoyer à la Décision de 2000 qui reste pour le moment d'application. Toutefois, la Commission rappellera ci-après les principaux éléments nécessaires à la compréhension du présent cas.

2.1. Le projet

Le 22 mai 2000, les autorités françaises ont notifié en vertu de l'EMS 1998 une aide en faveur de deux sociétés anonymes de droit français (sociétés par actions simplifiées) appartenant conjointement aux deux groupes verriers et qui ont pour raisons sociales respectives PILKINGTON GLASS France SAS et INTERPANE GLASS COATING France SAS (ci-après "PGF/IGCF"). Le projet visait la construction d'une usine de verre plat intégrée comprenant à la fois des activités de production initiale, de traitement et de transformation du verre à Freyming-Merlebach (Lorraine — France).

La zone d'emploi de Freyming-Merlebach est une zone assistée au sens de l'article 87, paragraphe 3, lettre c), du traité CE dans laquelle l'intensité d'aides publiques à l'investissement peut atteindre 15 % ESN.

L'investissement total s'élevait à 182,21 millions d'euros, dont 164,7 millions d'euros de dépenses éligibles. Le montant nominal de l'aide envisagée était de 21,02 millions d'euros, correspondant à un équivalent subvention brut de 20,78 millions d'euros. L'intensité de l'aide était de 10,3 % d'équivalent subvention net (ESN).

Il était envisagé de créer en trois ans 245 emplois directs et 260 emplois indirects. La production devait démarrer à la fin du premier semestre 2001 avec un plein régime de production après 5 ans de fonctionnement, soit en 2006-2007.

2.2. Le produit et le marché en cause

Le verre plat (*float glass*) peut être utilisé pour fabriquer des vitrages pour le bâtiment et pour les véhicules. L'usine en projet est configurée pour produire du verre pour l'industrie du bâtiment.

Comme cela ressort de la Décision de 2000, la Commission a considéré qu'une distinction devait être effectuée entre l'évolution du verre flotté (*raw float glass*) et l'évolution des produits intermédiaires, tels que le verre feuilleté (*laminated glass*) ou le verre à couches (*coated glass*) qui sont sujets à un traitement ultérieur pour un usage final en application architecturale ou pour la construction (*architectural or building glass*).

A cet égard, la Commission a considéré que le marché du verre flotté est en déclin dans le sens de l'EMS 1998 et que le marché des produits intermédiaires n'est pas en déclin. La Commission a défini le marché géographique en cause comme l'EEE.

⁽⁵⁾ JO L 83 du 27.3.1999, p. 1.

2.3. Les nouvelles informations communiquées par les autorités françaises

Par lettre du 13 janvier 2005, les autorités françaises ont informé la Commission que le projet avait été modifié. Les modifications apportées au projet sont les suivantes: le total des investissements s'élève désormais à 158,5 millions d'euros (149,97 millions d'euros en valeur actualisée nette). Le projet a pris fin en mars 2005 et les investissements ont été entièrement réalisés. En mars 2005, le nombre d'emplois directs créés est de 176 et le nombre d'emplois indirects créés est de 150.

Selon la lettre du 13 janvier 2005, les aides publiques versées s'élèvent à 17,89 millions d'euros. Cette somme correspond au montant d'aide avant impôt, il s'agit donc d'un équivalent subvention brut.

Le volume des aides d'Etat envisagées est constitué de plusieurs mesures qui, soit dépendent de différents régimes d'aides autorisés, soit sont des aides *ad hoc* individuelles. Pour le détail des mesures il est fait référence à la Décision de 2000.

En ce qui concerne l'exonération sur cinq ans de la taxe professionnelle, il est rappelé que celle-ci résulte des articles 1464 B et 1465 du Code Général des Impôts (CGI), l'arrêté du 16 décembre 1993, l'arrêté du 24 novembre 1980 et les décrets 86/225, 80/921 et 80/922.

Dans leur lettre du 13 janvier 2005, les autorités françaises précisent que l'exonération de taxe professionnelle a été initialement sous-estimée et qu'il reste encore 4,14 millions d'euros à verser par l'Etat français, représentant le reliquat d'exonération de taxe professionnelle. Les autorités françaises n'ont pas fourni le détail du calcul de ce montant (démontrant que dans le cas d'espèce le coût des investissements ainsi que les coûts des emplois permanents créés étaient bien pris comme assiette pour le calcul de l'exonération). Par conséquent, il n'est pas possible pour la Commission de déterminer si cette aide peut être considérée comme une aide à l'investissement dans le sens des Lignes directrices concernant les aides à finalité régionale⁽¹⁾.

Le reliquat d'exemption de taxe professionnelle de 4,14 millions d'euros fait partie des 5,19 millions d'euros qui restent à verser par l'Etat français au projet et qui représentent la dernière tranche pour laquelle une autorisation préalable de la Commission est nécessaire, conformément au point 6.2 de l'EMS 1998 et à la Décision de 2000 qui prévoient que la dernière tranche importante de l'aide (par exemple 25 %) ne sera versée que lorsque les autorités françaises auront vérifié que le projet d'investissement est mis en œuvre par les entreprises conformément à la décision de la Commission.

2.4. Règles applicables

L'article 9 du règlement de procédure dispose que: "la Commission peut révoquer une décision [...] après avoir donné à l'Etat membre concerné la possibilité de présenter ses observations, dans le cas où cette décision reposait sur des informations inexactes transmises au cours de la procédure et d'une importance déterminante pour la décision. Avant de révoquer une décision et de prendre une nouvelle décision, la Commission ouvre la procédure formelle d'examen conformément à l'article 4, paragraphe 4."

2.5. Observations soumises par les autorités françaises

Dans leur courrier du 16 mars 2006, les autorités françaises considèrent que les éléments à prendre en compte tant au

niveau industriel qu'au niveau des aides n'impliquent pas un bouleversement substantiel de l'économie de la Décision de 2000 et qu'une nouvelle décision sur ce dossier aura un impact limité sur son évolution.

Toutefois, les autorités françaises déclarent accepter la procédure telle que définie à l'article 9 du règlement de procédure qui impose à la Commission une révocation initiale et l'adoption d'une nouvelle décision tenant compte des informations corrigées qui lui ont été transmises, après l'ouverture formelle de procédure prévue à l'article 88, paragraphe 2, du traité CE.

3. ÉVALUATION

Dans le cas d'espèce, il apparaît que la Décision de 2000 est basée sur des informations incorrectes qui ont été fournies par les autorités françaises.

3.1. Détermination de l'intensité d'aide maximale admise

Les nouveaux éléments d'information fournis par les autorités françaises, donnent lieu à une nouvelle intensité d'aide maximale admissible⁽²⁾. Les coefficients correspondant aux facteurs "ratio capital/travail" et "impact régional" sont modifiés comme suit:

- Facteur "ratio capital/travail": le montant nominal de l'investissement éligible est de 158,5 millions d'euros. Le nombre d'emplois directs créé est de 176 à terme. Le ratio capital/travail est donc de 900, soit un coefficient de 0,7 au lieu de 0,8 initialement prévu.
- Facteur "impact régional": le nombre d'emplois indirects (150) représente 85 % des emplois directs. Le coefficient est donc de 1,1 au lieu de 1,2 initialement prévu.

Les modifications apportées au projet n'aboutissent pas par contre à une modification des modalités de calcul du facteur "état de la concurrence". Pour le détail de ce calcul, il est fait référence à la Décision de 2000. Ce coefficient est de 0,85.

L'intensité maximale revue de l'aide admissible est donc de $15\% \times 0,85 \times 0,7 \times 1,1 = 9,82\%$, alors qu'elle était de 12,24 % dans le projet initial.

3.2. Détermination du montant et de l'intensité de l'aide

Les autorités françaises prétendent que le montant de l'aide nominal a été sous-évalué suite à une erreur sur l'estimation initiale de l'exonération de taxe professionnelle. L'équivalent subvention net aurait quant à lui été surévalué, car dans la notification, l'impact de la fiscalité n'a été pris en compte que sur deux composantes de l'aide totale: la PAT et le FEDER.

Par ailleurs, le calcul aurait été effectué en appliquant par commodité le coefficient ESN d'un investissement standard, calculé à partir d'une répartition type de l'assiette de l'aide (5 % terrain, 50 % bâtiment, 45 % équipement). Le projet s'étant achevé en mars 2005, il est possible aujourd'hui de déterminer la valeur exacte de l'équivalent subvention net, en tenant compte du calendrier réel de versement des aides et de la répartition constatée de l'investissement. En suivant la méthode décrite à l'annexe I des Lignes directrices concernant les aides d'Etat à finalité régionale, les autorités françaises font valoir que l'on aboutirait à un équivalent subvention net de 14,65 millions d'euros pour une aide nominale de 23,09 millions d'euros.

⁽¹⁾ JO C 74 du 10.3.1998, p. 9.

⁽²⁾ Cf. point 3.10 de l'EMS 1998.

Les aides publiques versées s'élèvent à 15,75 millions d'euros, auxquels il faut ajouter 2,14 millions d'euros de taxe professionnelle, soit un total de 17,89 millions d'euros. Cette somme correspond au montant d'aide avant impôt, il s'agit donc d'un équivalent subvention brut. L'aide actualisée nette au total est donc de 11,98 millions d'euros, soit un taux d'aide de 11,98 %/ $149,97 = 7,99 \%$.

Sous réserve de l'accord de la Commission sur la dernière tranche, il resterait encore à verser 5,19 millions d'euros, dont 4,14 millions d'euros représentent le reliquat d'exonération de taxe professionnelle, tel que recalculé pour corriger la sous-estimation initiale.

Au final, l'aide totale serait donc de 23,09 millions d'euros en valeur nominale et de 14,65 millions d'euros en valeur actualisée nette. Selon les autorités françaises, l'intensité des aides au projet Pilkington/Interpane s'établirait donc à 14,65 %/ $149,97 = 9,77 \% \text{ ESN}$, ce qui est inférieur à l'intensité maximale admissible recalculée pour tenir compte de l'évolution des paramètres du projet (9,82 %).

Le tableau suivant résume les modifications:

	Projet notifié et approuvé	Projet modifié
Coûts éligibles	164,7 mio EUR	158,5 mio EUR (149,97 en valeur actualisée nette)
Nombre d'emplois directs créés	245	176
Facteur Capital/travail	0,8	0,7
Nombre d'emplois indirects créés	260	150
Facteur "impact régional"	1,2	1,1
Montant d'aide	21,02 mio EUR (20 mio EUR ESN)	23,09 mio EUR (14,65 mio EUR ESN)
Intensité d'aide appliquée	10,3 NGE	9,77 NGE
Intensité d'aide maximale	12,24 NGE	9,82 NGE

3.3. Application de l'encadrement multisectoriel

La Commission considère que le présent projet tombe dans le champ d'application de l'encadrement multisectoriel et doit être examiné à la lumière dudit encadrement.

Les autorités françaises justifient la réduction du nombre d'emplois créés par l'évolution du marché et la nécessité d'un recalibrage du projet industriel pour tenir compte de la réalité du marché du verre à couches. L'évolution de la réglementation française relative à l'utilisation du verre à couches de haute qualité pour la protection thermique, plus restrictive que ce qui avait été anticipé à la fin des années 1990 a induit une forte révision à la baisse du marché. La réaction de Pilkington/Interpane a été de retarder une partie des investissements et créa-

tions d'emplois dans un premier temps, puis d'envisager une révision à la baisse de l'ampleur du projet initial.

La Commission rappelle qu'aucune des entreprises participant au projet en cause ne détenait, au moment de la notification du projet, une part de marché élevée au sens du point 3.6 de l'encadrement multisectoriel (voir la Décision de 2000).

La Commission considère que les éléments nouveaux ne remettent pas en cause son appréciation globale du marché et de son évolution contenue dans sa Décision de 2000.

Néanmoins, la Commission ne dispose pas pour autant des informations pertinentes pour apprécier si l'intensité de l'aide a été correctement calculée, en particulier:

- le lien établi par les autorités françaises entre l'erreur de calcul de l'exemption de taxe professionnelle et le calcul de l'équivalent subvention net;
- l'origine de l'erreur de calcul de l'exemption de taxe professionnelle aboutissant à une sous-estimation de cette exemption d'un montant important de 4,14 millions d'euros;
- le détail du calcul du montant de l'exonération de la taxe professionnelle, démontrant que dans le cas d'espèce le coût des investissements ainsi que les coûts des emplois permanents créés étaient bien pris comme assiette pour le calcul de l'exonération.

La Commission est d'avis qu'il ne suffit donc pas d'apporter des modifications à la Décision de 2000 du type "corrigendum" pour des erreurs de frappe. En réalité, la Décision de 2000 est basée sur des informations incorrectes transmises par les autorités françaises. Dès lors, la Commission est tenue de révoquer la Décision de 2000 conformément à l'article 9 du règlement de procédure. En vertu de cet article et pour être en mesure d'adopter une nouvelle décision, la Commission doit ouvrir la procédure formelle d'examen. Cette ouverture constitue un élément de procédure que la Commission se doit de suivre, indépendamment du fait qu'elle pourrait finalement ne plus avoir de doutes quant à la compatibilité de l'aide en cause avec le marché commun.

4. DÉCISION

Compte tenu des considérations qui précèdent, la Commission invite les autorités françaises, dans le cadre de la procédure de l'article 88, paragraphe 2, du traité CE, à présenter leurs observations et à fournir toute information utile pour l'évaluation de ce projet d'aides dans un délai d'un mois à compter de la date de réception de la présente. Elle invite les autorités françaises à transmettre immédiatement une copie de cette lettre aux bénéficiaires potentiels de l'aide.

Par la présente, la Commission avise le Gouvernement français qu'elle informera les intéressés par la publication de la présente lettre et d'un résumé au *Journal officiel de l'Union européenne*. Elle informera également les intéressés dans les pays de l'AELE signataires de l'accord EEE par la publication d'une notice dans le supplément EEE du *Journal officiel*, ainsi que l'autorité de surveillance de l'AELE en leur envoyant une copie de la présente. Tous les intéressés seront invités à présenter leurs observations dans un délai d'un mois à compter de la date de cette publication.

AYUDA ESTATAL — BÉLGICA

Ayuda estatal nº C 27/06 (ex NN 22/2004) — Régimen de ayudas de investigación y desarrollo en el sector aeronáutico

Invitación a presentar observaciones en aplicación del artículo 88, apartado 2, del Tratado CE

(2006/C 196/04)

(Texto pertinente a efectos del EEE)

Por carta de 22 de junio de 2006, reproducida en la versión lingüística auténtica en las páginas siguientes al presente resumen, la Comisión notificó al Gobierno belga su decisión de incoar el procedimiento previsto en el artículo 88, apartado 2, del Tratado CE en relación con la ayuda antes citada.

Las partes interesadas podrán presentar sus observaciones en un plazo de un mes a partir de la fecha de publicación del presente resumen y de la carta siguiente, enviándolas a:

Comisión Europea
 Dirección General de Competencia
 Registro de Ayudas Estatales
 B-1049 Bruxelles
 Fax nº: (32-2) 296 12 42

Dichas observaciones se comunicarán a Bélgica. La parte interesada que presente observaciones podrá solicitar por escrito, exponiendo los motivos de su solicitud, que su identidad sea tratada confidencialmente.

TEXTO DEL RESUMEN

comercialización de los productos o tecnologías en cuestión. Todos los reembolsos cesarán cuando se haya reembolsado el principal del anticipo. No se adeuda interés alguno al Estado.

1. PROCEDIMIENTO Y DESCRIPCIÓN DE LA AYUDA

Por carta de 13 de febrero de 2004, registrada por la Comisión el 18 de febrero de 2004, Bélgica notificó a la Comisión un régimen de ayudas de investigación y desarrollo («I+D») en el sector de la aeronáutica. El objetivo del régimen consiste en reforzar las capacidades tecnológicas de las empresas belgas que participan en el programa de desarrollo de un avión civil.

La ayuda se concede en forma de anticipos reembolsables que corresponden como máximo al 75 % (base del 60 %, incrementada con posibles bonificaciones sin que pueda exceder en ningún caso del 75 %), de los costes de investigación industrial según lo dispuesto en el Anexo I del Encuadramiento comunitario sobre ayudas de Estado de investigación y desarrollo⁽¹⁾ («Marco de I+D»), más un máximo del 50 % (base del 40 %, incrementada con posibles bonificaciones sin que pueda exceder en ningún caso del 50 %), de los costes de desarrollo precompetitivo en el sentido del Marco de I+D. El presupuesto total del régimen asciende a 195 038 000 EUR.

El Consejo de Ministros del 1.12.2000 tomó la decisión relativa a la ayuda. La concede el Estado federal con arreglo al acuerdo celebrado el 20.11.2001 entre el Estado y las Regiones. Se compone de anticipos reembolsables pagados por el Estado a las empresas entre 2002 y 2006. El régimen no establece ninguna cláusula suspensiva del pago del anticipo ligada al análisis de la ayuda por parte de la Comisión en virtud de las normas comunitarias sobre ayudas estatales.

El anticipo se reembolsa en función del éxito del programa, en forma de pagos al Estado vinculados a un índice sobre la

2. EVALUACIÓN

En primer lugar, la Comisión considera que la ayuda debe considerarse no notificada, debido a que el régimen se aplicó antes de haber sido aprobado por la Comisión.

La Comisión analizó la ayuda a la luz del Marco de I+D. Dicho análisis la llevó a emitir ciertas dudas en cuanto al importe del anticipo en relación con la modalidad de su reembolso.

En efecto, la práctica constante de la Comisión en la aplicación del apartado 5.6 del Marco de I+D, por el que se regulan las modalidades de autorización de este tipo de anticipos reembolsables, establece que en caso de que los programas arrojen resultados positivos los anticipos deberán reembolsarse con intereses. En este contexto, la Comisión autoriza que el principal de los anticipos alcance un tipo del 40 % para las actividades de desarrollo precompetitivo y del 60 % para las actividades de investigación industrial (más, en su caso, las bonificaciones que se establecen en el apartado 5.10 del Marco).

Ahora bien, en este caso concreto, Bélgica aplica estos tipos favorables al tiempo que autoriza a las empresas beneficiarias a no reembolsar intereses, lo que se suma al beneficio obtenido por dichas empresas. Las condiciones globales son así más beneficiosas para las empresas beneficiarias del régimen que las que la Comisión autoriza habitualmente. Por consiguiente, la Comisión no cree que pueda aprobarse la ayuda.

⁽¹⁾ DO C 45 de 17.2.1996, p. 5.

3. CONCLUSIÓN

Habida cuenta de las consideraciones que preceden y en el marco del procedimiento del artículo 88, apartado 2, del Tratado CE, la Comisión invita a Bélgica a presentar sus observaciones y proporcionar toda información pertinente para evaluar este régimen de ayudas.

De conformidad con el artículo 14 del Reglamento (CE) nº 659/1999 del Consejo, toda ayuda concedida ilegalmente podrá ser reclamada a su beneficiario.

TEXTO DE LA CARTA

«Par la présente, la Commission a l'honneur d'informer la Belgique qu'après avoir examiné les informations fournies par les autorités belges sur la mesure citée en objet, elle a décidé d'ouvrir la procédure prévue à l'article 88, paragraphe 2, du traité CE.

1. PROCÉDURE

- (1) Par courrier daté du 13 février 2004, enregistré par la Commission le 18 février 2004, les autorités belges ont notifié un régime d'aide à la recherche et au développement ("R&D") dans le secteur de l'aéronautique (ci-après "le régime").
- (2) Par courrier réf. D/57170 du 7 octobre 2004, la Commission a indiqué à la Belgique qu'elle considérait le régime comme une aide non notifiée, enregistrée au registre des aides NN, et a demandé à la Belgique des informations complémentaires sur ce régime. Les autorités belges ont transmis ces informations par courrier daté du 23 décembre 2004, enregistré par la Commission le 3 janvier 2005.
- (3) Par courrier réf. D/50593 du 20 janvier 2005, la Commission a demandé à la Belgique des informations complémentaires sur le régime. Les autorités belges ont transmis ces informations par courrier daté du 1er juillet 2005, enregistré par la Commission le 5 juillet 2005.
- (4) Une réunion à propos de ce régime d'aide a eu lieu entre les autorités belges et les représentants de la Commission le 20 octobre 2005.

2. DESCRIPTION DU RÉGIME

- (5) Le Conseil des Ministres du 1er décembre 2000 a décidé d'octroyer des aides pour le financement d'un régime d'aide à la recherche et au développement dans le secteur de l'aéronautique. L'aide est octroyée par l'Etat fédéral selon un accord conclu le 20 novembre 2001 entre l'Etat et les Régions.

2.1. Objectif du régime

- (6) L'objectif du régime est de renforcer les capacités technologiques des entreprises belges du secteur de l'aéronautique participant à un programme de développement d'avion civil, ainsi que de maintenir et de développer l'emploi dans ce secteur. Les autorités belges estiment que

le régime pourra engendrer la création de 2 500 à 3 000 nouveaux emplois dans les 20 prochaines années.

2.2. Base légale du régime

- (7) Les aides sont octroyées sur la base de la loi budgétaire (Loi concernant le premier ajustement du budget général des dépenses de l'année budgétaire 2001 — Loi du 27 juillet 2001, Moniteur belge du 14 mai 2002).

2.3. Instrument et intensité de l'aide

- (8) L'intervention de l'Etat belge consiste en un support dans les coûts de recherche industrielle au sens de l'annexe I de l'encadrement communautaire des aides d'Etat à la recherche et au développement (²) ("l'encadrement R&D"), et dans les coûts de développement préconcurrentiel au sens de l'encadrement R&D.
- (9) L'aide est attribuée sous la forme d'avances remboursables sur la base de paiements à l'Etat indexés sur la commercialisation des produits ou des technologies concernés, correspondant à maximum 75 % (base de 60 %, majorée d'éventuels boni mais ne pouvant jamais excéder 75 %) des coûts de recherche industrielle plus maximum 50 % (base de 40 %, majoré d'éventuels boni mais ne pouvant jamais excéder 50 %) des coûts de développement préconcurrentiel.
- (10) L'avance est remboursée selon un principe prévoyant le paiement d'une contribution sur le chiffre d'affaires généré par le projet et visant le remboursement complet de l'avance. Le modèle type de convention à conclure entre l'Etat belge et l'entreprise bénéficiaire prévoit que la société concernée n'aura en aucune circonstance à rembourser des intérêts sur la somme avancée. Les remboursements cessent lorsque le principal de l'avance a été remboursé.

2.4. Budget et durée du régime

- (11) Dans le cadre de ce régime, des aides peuvent être payées par l'Etat aux entreprises bénéficiaires entre 2002 et 2006. Le budget global de 195 038 000 d'euros ne fait pas de distinction entre la recherche industrielle et le développement préconcurrentiel. La répartition du budget prévue dans la décision du Conseil des Ministres du 1er décembre 2000 est la suivante: 112 457 000 euros pour les cellulistes, 41 307 000 euros pour les équipementiers, et 41 274 000 euros pour le motoriste.

2.5. Bénéficiaires du régime

- (12) Le régime est ouvert aux entreprises établies en Belgique partenaires ou sous-traitants des fournisseurs du moteur ou des équipements destinés à un programme de développement d'avion civil. Ces entreprises doivent disposer d'une technologie susceptible de susciter l'intérêt du constructeur ou de ses partenaires en vue de son application pour le type d'avion concerné.

⁽²⁾ JO C 45 du 17.2.1996, p. 5.

- (13) Le nombre de bénéficiaires du régime est estimé à 10. Les autorités belges ont soumis une liste de projets sélectionnés dans le cadre de ce régime. Cette liste mentionne en particulier la société Techspace Aero pour la réalisation de la partie basse pression du moteur GP7000/7200 (ce projet fait l'objet d'une notification individuelle en application du point 4.7 de l'encadrement R&D; ladite mesure fait l'objet d'une procédure d'analyse par la Commission séparée, portant le numéro d'aide NN 23/2004).
- (14) Dans le cadre de l'enveloppe budgétaire allouée par le gouvernement le 1er décembre 2000, d'autres dossiers de financement sont en cours d'examen.

2.6. Coûts éligibles

- (15) Les coûts de recherche industrielle et de développement préconcurrençiel admissibles sont ceux directement liés au projet, à l'exclusion de tous les coûts commerciaux et/ou de marketing nécessaires pour obtenir des contrats, à condition qu'ils soient encourus après le 1er décembre 2000, qu'ils soient justifiés par l'entreprise, contrôlés et acceptés par l'Etat fédéral, et qu'ils soient nécessaires à l'exécution des tâches de recherche industrielle (ou de développement préconcurrençiel) telles que définies ci-dessus. Les coûts admissibles doivent répondre aux définitions de l'annexe II de l'encadrement R&D et sont ventilés selon les chapitres de coûts suivants:
- dépenses de personnel (chercheurs, techniciens et autres personnels d'appui employés exclusivement pour l'activité de recherche), qui sont calculées en multipliant le nombre d'heures prestées par le coût horaire complet justifié par l'entreprise et contrôlé par l'Etat;
 - coûts des instruments, du matériel et des terrains locaux utilisés exclusivement et de manière permanente (sauf en cas de cession sur une base commerciale) pour l'activité de recherche;
 - coûts des services de consultants et des services équivalents utilisés exclusivement pour l'activité de recherche, y compris la recherche, les connaissances techniques, les brevets, etc. achetés auprès de sources extérieures;
 - frais généraux additionnels supportés directement du fait de l'activité de recherche;
 - autres frais d'exploitation (par exemple coûts des matériaux, fournitures et produits similaires) supportés directement du fait de l'activité de recherche.
- (16) Les coûts de certification sont exclus des aides.

2.7. Effet incitatif de l'aide

- (17) Le régime prévoit le respect des conditions de nécessité et d'effet incitatif de l'aide. Tout projet éligible doit comporter un degré de risque technique et/ou financier qui empêche le financement complet par l'entreprise qui demande l'aide. L'entreprise requérante doit introduire un

dossier technique et financier complet avant l'octroi éventuel de l'aide. Tout dossier fera l'objet d'une analyse individuelle par les services du ministre compétent pour l'économie et la politique scientifique. Les autorités belges s'engagent à vérifier également l'effet incitatif de l'aide sur la base d'enquêtes auprès des firmes bénéficiaires et de démontrer l'effet incitatif dans des rapports annuels à la Commission.

2.8. Cumulation

- (18) Les autorités belges s'engagent à respecter les règles de cumulation et de limiter l'intensité de l'aide aux maxima prévus dans l'encadrement R&D. Aucune autre aide publique que celle de l'Etat fédéral ne sera accordée pour le même projet.

2.9. Notification individuelle de grands projets

- (19) Les autorités belges s'engagent à respecter les règles de l'encadrement R&D. Elles ont notifié un projet individuel en faveur de la société Techspace Aero (numéro d'aide NN 23/2004).

3. ANALYSE

3.1. Sur l'existence de l'aide

- (20) Les avances sont attribuées sur les fonds de l'Etat fédéral belge. Le régime confère un avantage à certaines entreprises d'un segment particulier du secteur aéronautique. Les avances ne sont remboursées qu'en cas de succès commercial du produit faisant l'objet de la recherche et leurs modalités de remboursement ne prévoient le paiement d'aucun intérêt. Cela constitue un avantage par rapport à des prêts selon des conditions de marché. Enfin, le régime est susceptible de fausser la concurrence et d'affecter les échanges entre Etats membres, vu que des entreprises d'autres Etats membres sont actives dans ce secteur (e.a. MTU en Allemagne, ITP en Espagne, Avio en Italie, Volvo-Aero en Suède ou Rolls-Royce au Royaume-Uni).

- (21) La mesure remplit donc les quatre critères cumulatifs constitutifs d'une aide d'Etat au sens de l'article 87, paragraphe 1, du traité CE.

3.2. Sur l'illégalité de l'aide

- (22) Les aides sont attribuées sur la base d'un accord conclu le 20 novembre 2001 entre l'Etat et les Régions. Chaque aide individuelle fait l'objet d'une convention entre l'Etat et l'entreprise bénéficiaire, dont les autorités belges ont fourni un modèle à la Commission.

- (23) Les conventions ne prévoient pas de clause suspensive au versement des avances relative à leur analyse par la Commission au titre des règles communautaires concernant les aides d'Etat. De plus, au moins une de ces conventions a déjà été signée le 1.10.2003⁽³⁾.

⁽³⁾ Le bénéficiaire de cette convention est la société Techspace Aero.

- (24) Les autorités belges indiquent l'existence d'une clause selon laquelle toute modification imposée par la Commission au titre des règles concernant les aides d'Etat devrait être mise en œuvre. Ainsi, par exemple, dans le cas où la Commission déclarerait une partie de l'avance incompatible avec le marché commun, cette clause conduirait au remboursement de ladite partie.
- (25) La Commission note que cette clause n'apparaît pas dans le modèle de convention qui lui a été communiqué. Elle ne peut donc évaluer avec précision quelles seraient les modalités d'un tel remboursement, et en particulier si elles comprennent le paiement d'intérêts.
- (26) En tout état de cause, même dans l'hypothèse où la clause comprendrait le paiement d'intérêts, la Commission note qu'elle ne contiendrait aucun effet allant au-delà des conséquences normales d'une déclaration d'incompatibilité totale ou partielle d'une aide par la Commission. En effet, une éventuelle déclaration d'incompatibilité a précisément pour but le remboursement des montants incompatibles. La clause n'a donc pas du tout un effet suspensif, effet destiné à prévenir précisément le besoin d'un tel remboursement. Elle ne peut donc pas être considérée comme une clause suspendant la mise à exécution des aides.
- (27) Le régime ayant déjà été mis en œuvre au moins une fois, et ses modalités de mise en œuvre n'incluant pas de clause suspensive suffisante, le régime doit donc être considéré comme illégal au sens de l'article premier, lettre b), et f), du Règlement (CE) N° 659/1999 du Conseil du 22 mars 1999 portant modalités d'application de l'article 93 du traité CE⁽⁴⁾.

3.3. Doutes de la Commission sur la compatibilité de l'aide

- (28) S'agissant d'une aide à la recherche et au développement (ci-après "R&D"), la Commission a analysé la mesure à la lumière de l'encadrement R&D.
- (29) Cette analyse a conduit la Commission au doute exprimé ci-dessous sur la compatibilité de l'aide avec les dispositions de cet encadrement.
- (30) La Commission note tout d'abord que l'aide est attribuée sous la forme d'une avance dont les modalités de remboursement sont liées à la commercialisation du produit résultant de l'activité de recherche. L'avance couvre au maximum 50 % des coûts éligibles pour les activités de développement préconcurrentiel et au maximum 75 % des coûts éligibles pour les activités de recherche industrielle.
- (31) Ce type d'avances est très classique dans le secteur aéronautique. Puisque le degré de remboursement de l'avance est lié à la commercialisation, donc au succès du produit, on parle habituellement d'"avance remboursable en cas de succès".
- (32) Le point 5.6 de l'encadrement R&D prévoit précisément la possibilité de ce type d'avance. Il indique que, pour de tels

outils, une intensité d'aide supérieure aux taux habituels (25 % pour le développement préconcurrentiel et 50 % pour la recherche industrielle), pourra être acceptée, sur la base d'une appréciation au cas par cas des conditions de remboursement prévues.

- (33) De nombreux cas d'aides sous forme d'avance remboursable en cas de succès ont été notifiés à la Commission depuis l'entrée en vigueur de l'encadrement R&D.
- (34) A cette occasion, la Commission a développé une pratique d'interprétation du point 5.6 de cet encadrement⁽⁵⁾.
- (35) Cette pratique part de la constatation qu'il n'est pas possible de calculer ex ante l'équivalent-subvention brut de telles avances. En effet, les remboursements effectifs dépendant entre autres du nombre des ventes, le montant réel de l'aide ne peut être connu qu'à l'achèvement du programme, parfois plusieurs décennies après son lancement. On ne peut pas non plus se fonder statistiquement sur des prévisions, les scénarios de ventes étant souvent contestés et fondés sur de nombreuses hypothèses incertaines. L'utilisation de la disposition de la deuxième phrase du point 5.6 de l'encadrement n'est donc pas possible en pratique.
- (36) En l'absence de la possibilité de faire un calcul d'équivalent-subvention brut ex ante, la Commission a choisi d'utiliser une approche fondée sur l'analyse du rapport du montant de l'avance elle-même sur les coûts éligibles, rapport qui, lui, est connu ex ante.
- (37) Dans les cas analysés à ce jour par la Commission, les modalités de remboursement des avances prévoient, en cas de succès du programme, le remboursement non seulement du principal de l'avance, mais aussi des intérêts, calculés en application du taux de référence et d'actualisation prévu par la Commission pour l'Etat Membre concerné au moment de l'octroi de l'aide. Dans tous les cas concernant le même projet de moteur ainsi que son concurrent, le remboursement était même supérieur en cas de succès particulièrement marquant du programme.
- (38) Dans ces circonstances, la pratique de la Commission a été de fixer pour le rapport montant de l'avance sur coûts éligibles un maximum de 40 % pour les activités de développement préconcurrentiel et de 60 % pour les activités de recherche industrielle, ces taux de base pouvant éventuellement faire l'objet des boni de pourcentage prévus au point 5.10 de l'encadrement R&D.
- (39) Or, dans le cas du régime en examen, la Commission note que les autorités belges ont appliqué ces seuils de 40 % et 60 % (plus d'éventuelles bonifications en ligne avec le point 5.10 de l'encadrement R&D), alors même que les modalités de remboursement de l'avance versée ne prévoient le versement d'aucun intérêt, même en cas de succès du programme.

⁽⁴⁾ Voir par exemple le cas N 234/01 (France — Aide à la R&D à la société SNECMA — JO C 133 du 5.6.2002, p. 10) et le cas N 120/01 (Royaume-Uni — Aide à la société Rolls-Royce pour les projets TRENT 600 et 900 — JO C 67 du 16.3.2002, p. 33).

⁽⁵⁾ JO L 83 du 27.3.1999, p. 1.

- (40) Comme le prévoit le dernier paragraphe du point 5.6 de l'encadrement R&D, la Commission doit analyser la compatibilité avec le traité des avances remboursables en tenant compte de leurs modalités précises de remboursement.
- (41) Dans le cas d'espèce, les modalités de remboursement des aides sont considérablement plus favorables aux entreprises bénéficiaires du régime que ne l'étaient les modalités de remboursement classiques prévues pour les bénéficiaires des aides examinées jusqu'à ce jour par la Commission. En effet, l'absence de remboursement d'intérêts conduit à la certitude de recevoir un élément d'aide dans tous les cas, alors que, selon des modalités de remboursement classiques, cet élément d'aide peut être complètement absent en cas de succès (et peut même devenir négatif en cas de grand succès, l'entreprise faisant gagner de l'argent à l'Etat, y compris en termes réels).
- (42) Dans des circonstances aussi clairement plus favorables, la Commission émet de sérieux doutes sur le fait que le même rapport maximal montant de l'avance sur coûts éligibles puisse être accepté que dans les cas classiques. La Commission estime en effet que cela conduirait à un avantage concurrentiel important en faveur des entreprises éligibles dans le cadre de ce régime, ces entreprises étant autorisées à recevoir en proportion les mêmes fonds que leurs concurrentes dans d'autres Etats membres, mais dans des conditions de remboursement plus favorables.
- (43) Cette constatation est renforcée par le fait que la plupart des dossiers examinés par la Commission (ayant fondé sa pratique constante d'interprétation du point 5.6 de l'encadrement R&D) concernaient des entreprises communautaires du même secteur, travaillant souvent sur des projets similaires voire identiques ou directement concurrents.

4. CONCLUSION

- (44) Compte tenu des considérations qui précédent, la Commission invite la Belgique, dans le cadre de la procédure de l'article 88, paragraphe 2, du traité CE, à présenter ses observations et à fournir toute information utile pour l'évaluation de la mesure, dans un délai d'un mois à compter de la date de réception de la présente.
- (45) Ces informations devront en particulier inclure la liste des entreprises ayant à ce jour bénéficié des aides, ainsi que les modalités précises de ces aides (montant, date d'octroi, conditions de remboursement).
- (46) La Belgique est invitée à transmettre une copie de cette lettre aux éventuels bénéficiaires de l'aide.
- (47) La Commission rappelle à la Belgique l'effet suspensif de l'article 88, paragraphe 3, du traité CE et se réfère à l'article 14 du règlement (CE) N° 659/1999 du Conseil qui prévoit que toute aide illégale pourra faire l'objet d'une récupération auprès de son bénéficiaire.
- (48) Par la présente, la Commission avise la Belgique qu'elle informera les intéressés par la publication de la présente lettre et d'un résumé de celle-ci au Journal officiel de l'Union européenne. Elle informera également les intéressés

dans les pays de l'AELE signataires de l'accord EEE par la publication d'une communication dans le supplément EEE du Journal officiel, ainsi que l'autorité de surveillance de l'AELE en leur envoyant une copie de la présente. Tous les intéressés susmentionnés seront invités à présenter leurs observations dans un délai d'un mois à compter de la date de cette publication.»

«Hierbij stelt de Commissie België ervan in kennis dat zij, na onderzoek van de door de Belgische autoriteiten met betrekking tot de bovengenoemde steunmaatregel verstrekte inlichtingen, heeft besloten de procedure van artikel 88, lid 2, van het EG-Verdrag in te leiden.

1. PROCEDURE

- (1) Bij schrijven van 13 februari 2004, geregistreerd door de Commissie op 18 februari 2004, hebben de Belgische autoriteiten aanmelding gedaan van een steunregeling voor onderzoek en ontwikkeling („O&O“) in de luchtvaartindustrie (hierna „de steunregeling“ genoemd).
- (2) Bij schrijven met ref. D/57170 van 7 oktober 2004 heeft de Commissie aan de Belgische autoriteiten medegedeeld dat zij de steunregeling als niet-aangemelde steun beschouwde, welke in het NN-register van niet aangemelde steunregelingen is ingeschreven en heeft zij België om aanvullende gegevens over deze steunregeling verzocht. De Belgische autoriteiten deden deze gegevens aan de Commissie toekomen bij schrijven van 23 december 2004, dat op 3 januari 2005 bij de Commissie werd ingeschreven.
- (3) Bij schrijven met ref. D/50593 van 20 januari 2005 verzocht de Commissie België om aanvullende gegevens over de steunregeling. De Belgische autoriteiten deden deze gegevens aan de Commissie toekomen bij schrijven van 1 juli 2005, dat op 5 juli 2005 bij de Commissie werd ingeschreven.
- (4) Een bijeenkomst met betrekking tot deze steunregeling had op 20 oktober 2005 plaats tussen de Belgische autoriteiten en de vertegenwoordigers van de Commissie.

2. BESCHRIJVING VAN DE STEUNREGELING

- (5) De ministerraad van 1 december 2000 heeft besloten steun te verlenen voor de financiering van een steunregeling voor onderzoek en ontwikkeling in de luchtvaartindustrie. De steun wordt door de federale overheid verleend op grond van een overeenkomst van 20 november 2001 tussen de federale overheid en de gewesten.

2.1. Doel van de steunregeling

- (6) De steunregeling heeft tot doel de technologische capaciteiten van de Belgische ondernemingen uit de luchtvaartindustrie te versterken door deelname aan een programma voor de ontwikkeling van een vliegtuig voor de burgerluchtvaart alsmede de werkgelegenheid in deze sector te behouden en te ontwikkelen. De Belgische autoriteiten zijn van mening dat door de steunregeling in de komende twintig jaar 2 500 tot 3 000 nieuwe arbeidsplaatsen kunnen worden geschapen.

2.2. Rechtsgrondslag van de steunregeling

- (7) De steun wordt toegekend op basis van de begrotingswet (Wet houdende eerste aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van het begrotingsjaar 2001 — wet van 27 juli 2001, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 14 mei 2002).

2.3. Vorm en intensiteit van de steun

- (8) De bijdrage van de Belgische overheid bestaat in een tegemoetkoming in de kosten voor industrieel onderzoek in de zin van bijlage I van de communautaire kaderregeling inzake staatssteun voor onderzoek en ontwikkeling⁽⁶⁾ (hierna „kaderregeling O&O“ genoemd) en in de kosten voor pre-concurrentiële ontwikkeling in de zin van de kaderregeling O&O.
- (9) De steun wordt toegekend in de vorm van terugbetaalbare voorschotten door middel van betalingen aan de overheid die gekoppeld zijn aan de commercialisering van de desbetreffende producten of technologieën ten belope van ten hoogste 75 % (basis van 60 %, verhoogd met eventuele procentpunten maar nooit hoger dan 75 %), van de kosten voor industrieel onderzoek, plus maximum 50 % (basis van 40 %, verhoogd met eventuele procentpunten maar nooit hoger dan 50 %) van de kosten voor pre-concurrentiële ontwikkeling.
- (10) Het voorschot wordt terugbetaald volgens een regeling waarbij een bijdrage wordt betaald op de door het project tot stand gebrachte omzet en de volledige terugbetaling van het voorschot wordt beoogd. In de modelovereenkomst die tussen de Belgische staat en de begunstigde onderneming wordt afgesloten, wordt bepaald dat de desbetreffende onderneming geenszins rente op het voorschot zal hoeven te betalen. De terugbetalingen worden beëindigd wanneer de hoofdsom van het voorschot is terugbetaald.

2.4. Begroting en looptijd van de steunregeling

- (11) In het kader van deze steunregeling kan de staat in de periode 2002-2006 steun verlenen aan begunstigde ondernemingen. In de algemene begroting van 195 038 000 EUR wordt geen onderscheid gemaakt tussen industrieel onderzoek en pre-concurrentiële ontwikkeling. De verdeling van de in het besluit van de ministerraad van 1 december 2000 vastgestelde begroting is als volgt: 112 457 000 EUR voor de vliegtuigcascobouwers, 41 307 000 EUR voor de leveranciers van uitrusting en 41 274 000 EUR voor de motorist.

2.5. Begunstigden van de steunregeling

- (12) De Belgische ondernemingen die partners of onderaanvoerders zijn van leveranciers van de motor of de uitrusting voor een ontwikkelingsprogramma van een vliegtuig voor de burgerluchtvaart kunnen een beroep doen op de regeling. Deze ondernemingen moeten beschikken over een

technologie die de belangstelling van de constructeur of zijn partners kan opwekken met het oog op het gebruik voor het desbetreffende type vliegtuig.

- (13) Het aantal ondernemingen dat op de steunregeling aanspraak kan maken, wordt op tien geraamd. De Belgische autoriteiten hebben een lijst ingediend met projecten die in het kader van deze regeling zijn geselecteerd. In deze lijst wordt in het bijzonder de onderneming Techspace Aero vermeld voor het vervaardigen van het lagedrukonderdeel van de motor GP7000/7200 (overeenkomenstig punt 4.7 van de kaderregeling O&O werd dit project afzonderlijk aangemeld; deze maatregel wordt in een afzonderlijke onderzoeksprocedure door de Commissie beoordeeld, met als nummer NN 23/2004).
- (14) In het kader van de door regering op 1 december 2000 toegekende kredieten worden nog andere financieringsdossiers onderzocht.

2.6. Voor steun in aanmerking komende kosten

- (15) De subsidiabele kosten voor industrieel onderzoek en pre-concurrentiële ontwikkeling zijn die welke direct met het project zijn verbonden, met uitzondering van alle commerciële en/of marketingkosten die noodzakelijk zijn voor het verkrijgen van contracten, op voorwaarde dat zij na 1 december 2000 werden gemaakt, door de onderneming worden gerechtvaardigd, door de federale overheid worden gecontroleerd en aanvaard en noodzakelijk zijn voor de ten uitvoerlegging van de hieronder omschreven taken op het vlak van industrieel onderzoek (of pre-concurrentiële ontwikkeling). De subsidiabele kosten moeten beantwoorden aan de definities van bijlage II van de kaderregeling O&O en worden uitgesplitst over de volgende kostenposten:

- personeelskosten (onderzoekers, technici en ander ondersteunend personeel dat zich uitsluitend met onderzoek bezighoudt) die worden berekend door het aantal gepresteerde uren te vermenigvuldigen met de door de onderneming gerechtvaardigde en door de overheid gecontroleerde volledige kosten per uur;
 - de kosten van instrumenten, materiaal, terreinen en lokalen die uitsluitend en permanent (behalve in geval van overdracht op commerciële basis) voor de onderzoeksactiviteiten worden gebruikt;
 - kosten van advies en van soortgelijke diensten die uitsluitend voor het onderzoek worden gebruikt, met inbegrip van aangekocht onderzoek, aangekochte technische kennis, octrooien enz.;
 - extra algemene kosten die rechtstreeks uit het onderzoek voortvloeien;
 - andere exploitatiekosten (bijvoorbeeld kosten van materialen, benodigdheden en soortgelijke producten) die rechtstreeks uit het onderzoek voortvloeien.
- (16) De certificeringskosten komen niet voor de steun in aanmerking.

⁽⁶⁾ PB C 45 van 17.2.1996, blz. 5.

2.7. Stimulerend karakter van de steun

- (17) De steunregeling voorziet in de naleving van de voorwaarden inzake de noodzakelijkheid en het stimulerend karakter van de steun. Elk subsidiabel project moet op technisch en/of op financieel vlak een zodanige risicograad inhouden dat de volledige financiering niet geheel door de aanvragende onderneming kan worden gedragen. De aanvragende onderneming moet voorafgaandelijk aan een eventuele toekenningsbeslissing een volledig technisch en financieel dossier indienen. Elk dossier zal afzonderlijk worden beoordeeld door de diensten van de minister die bevoegd is voor economie en wetenschapsbeleid. De Belgische autoriteiten hebben zich ook ertoe verbonden het stimulerend karakter van de steun na te gaan op grond van onderzoeken bij de begunstigde ondernemingen en in jaarlijkse verslagen voor de Commissie dit stimulerend effect aan te tonen.

2.8. Cumulatie

- (18) De Belgische autoriteiten hebben zich ertoe verbonden de cumulatieregels na te leven en de steunintensiteit te beperken tot de in de kaderregeling O&O vastgelegde maxima. Voor hetzelfde project zal geen andere overheidssteun dan die van de federale overheid worden verleend.

2.9. Afzonderlijke aanmelding van grote projecten

- (19) De Belgische autoriteiten hebben de verbintenis aangegaan de regels van de kaderregeling O&O na te leven. Zij hebben een afzonderlijk project ten voordele van de onderneming Techspace Aero (steunmaatregel met als nummer NN 23/2004) aangemeld.

3. ANALYSE

3.1. De vraag of er sprake is van steun

- (20) De voorschotten worden betaald uit de Belgische federale staatskas. In het kader van de regeling wordt een voordeel toegekend aan bepaalde ondernemingen uit een specifiek segment van de luchtvaartindustrie. De voorschotten worden alleen terugbetaald wanneer het product ten aanzien waarvan het onderzoek plaatsvindt een commercieel succes is en de terugbetalingen geen bepaling over de betaling van rente bevat. Dit is een voordeel ten opzichte van een lening op marktvooraanden. Ten slotte kan de regeling mededinging vervalsen en de handel tussen lidstaten ongunstig beïnvloeden, aangezien ondernemingen van andere lidstaten in deze sector actief zijn (zoals MTU (Duitsland), ITP (Spanje), Avio (Italië), Volvo-Aero (Zweden) en Rolls-Royce (Verenigd Koninkrijk)).
- (21) De steunmaatregel voldoet derhalve aan de vier cumulatieve voorwaarden om als staatssteun in de zin van artikel 87, lid 1, van het EG-Verdrag te worden aangemerkt.

3.2. De vraag of de steun onrechtmatig is

- (22) De steun wordt verleend op basis van een akkoord dat op 20 november 2001 tussen de federale overheid en de

gewesten is gesloten. Over elke afzonderlijke steun wordt een contract gesloten tussen de overheid en de begunstigde onderneming, waarvan de Belgische autoriteiten een model aan de Commissie ter beschikking hebben gesteld.

- (23) In de contracten is geen opschorrende voorwaarde opgenomen voor de uitbetaling van de voorschotten in verband met het onderzoek ervan door de Commissie uit hoofde van de communautaire regels inzake staatssteun. Bovendien is minstens een van deze contracten reeds op 1 oktober 2003 ondertekend (?).
- (24) De Belgische autoriteiten wijzen op het bestaan van een bepaling volgens welke iedere wijziging die door de Commissie op grond van de regels inzake staatssteun wordt opgelegd, moet worden uitgevoerd. Zo zou bijvoorbeeld, ingeval de Commissie een deel van het voorschot onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt zou verklaren, deze voorwaarde de terugbetaling van dat deel tot gevolg hebben.
- (25) De Commissie merkt op dat deze bepaling niet voorkomt in de modelovereenkomst die aan haar is voorgelegd. Zij kan derhalve niet precies nagaan wat de regeling voor een dergelijke terugbetaling zou zijn, en met name of deze de betaling van rente zou inhouden.
- (26) In ieder geval merkt de Commissie op dat, zelfs indien men ervan uitgaat dat de bepaling de betaling van rente zou behelzen, deze geen enkele werking zou hebben die verder gaat dan de normale gevolgen van een verklaring van volledige of gedeeltelijke onverenigbaarheid van een steunmaatregel door de Commissie. Een dergelijke verklaring van onverenigbaarheid heeft immers juist de terugbetaling van de onverenigbare bedragen tot doel. De bepaling heeft dan ook geenszins een opschorrende werking, welke werking juist is bedoeld om de noodzaak van een dergelijke terugbetaling te voorkomen. De Commissie is van mening dat een dergelijke bepaling niet kan worden beschouwd als een bepaling die de tenuitvoerlegging van de steun opschorst.

- (27) De regeling is reeds ten minste één keer ten uitvoer gelegd, waarbij in de uitvoeringsbepalingen geen afdoende opschorrende bepaling is opgenomen. De steunregeling moet derhalve als onrechtmatig worden beschouwd in de zin van artikel 1, onder b) en onder f), van Verordening (EG) nr. 659/1999 van de Raad van 22 maart 1999 tot vaststelling van nadere bepalingen voor de toepassing van artikel 93 van het EG-Verdrag (?).

3.3. Twijfel van de Commissie over de verenigbaarheid van de steun

- (28) Aangezien het steun voor onderzoek en ontwikkeling (hierna: „O&O“) betreft, heeft de Commissie de maatregel aan de O&O-kaderregeling getoetst.
- (29) Deze analyse heeft bij de Commissie de twijfel over de verenigbaarheid van de steun met de bepalingen van deze kaderregeling doen rijzen, die hieronder wordt uiteengezet.

(?) De onderneming Techspace Aero is de begunstigde van deze overeenkomst.

(8) PB C 83 van 27.3.1999, blz. 1.

- (30) De Commissie merkt ten eerste op dat de steun wordt verleend in de vorm van een voorschot waarvan de terugbetalingsvoorwaarden zijn gekoppeld aan de commercialisering van het product dat op basis van de onderzoeksactiviteit is ontwikkeld. Het voorschot heeft betrekking op ten hoogste 50 % van de subsidiabele kosten voor activiteiten op het vlak van pre-concurrentiële ontwikkeling en ten hoogste 75 % van de subsidiabele kosten voor activiteiten met betrekking tot industrieel onderzoek.
- (31) Dit soort voorschotten is zeer klassiek in de luchtvaartindustrie. Aangezien de mate waarin het voorschot wordt terugbetaald, aan de commercialisering — en dus aan het succes — van het product is gekoppeld, wordt meestal gesproken over „voorschotten die uitsluitend behoeven te worden terugbetaald indien de onderzoeksactiviteiten succesvol zijn”.
- (32) In punt 5.6 van de kaderregeling O&O komt de mogelijkheid van dit soort voorschot specifiek aan de orde. In dit punt wordt aangegeven dat voor dergelijke vormen van steun een hogere steunintensiteit dan de gebruikelijke percentages (25 % voor pre-concurrentiële ontwikkeling en 50 % voor industrieel onderzoek) kan worden toeestaan waarbij de gestelde terugbetalingsvoorwaarden per geval worden beoordeeld.
- (33) Talrijke steunmaatregelen in de vorm van voorschotten die uitsluitend behoeven te worden terugbetaald indien de onderzoeksactiviteiten succesvol zijn, zijn sedert de inwerkingtreding van de kaderregeling O&O bij de Commissie aangemeld.
- (34) Naar aanleiding hiervan heeft de Commissie een uitleggingspraktijk van punt 5.6 van deze kaderregeling ontwikkeld (¹).
- (35) Deze praktijk steunt op de vaststelling dat het brutosubsidie-equivalent van dergelijke voorschotten niet *ex ante* kan worden berekend. Aangezien de daadwerkelijke terugbetalingen namelijk onder andere van het aantal verkopen afhangen, kan het reële steunbedrag slechts bij de afloop van het programma — soms verscheidene decennia na de start van het programma — bekend zijn. Het is ook niet mogelijk zich op statistisch vlak te baseren op prognoses, aangezien de verkoopscenario's vaak worden betwist en op talrijke onzekere hypotheses steunen. Het gebruik van de bepaling uit de tweede zin van punt 5.6 van de kaderregeling is dus in de praktijk onmogelijk.
- (36) Bij gebrek aan mogelijkheden om *ex ante* een brutosubsidie-equivalent te berekenen, heeft de Commissie gekozen voor een benadering die steunt op een beoordeling van de verhouding van het bedrag van het voorschot tot de subsidiabele kosten. Deze verhouding is wel vooraf bekend.
- (37) In de gevallen die tot nu toe door de Commissie zijn beoordeeld, werd in de terugbetalingsvoorwaarden van de

voorschotten bepaald dat bij succes van het programma niet alleen de hoofdsom van het voorschot, maar de overeenkomstig de door de Commissie voor de desbetreffende lidstaat op het ogenblik van de toekenning van de steun bepaalde referentie- en disconteringspercentages berekende rente diende te worden terugbetaald. In alle gevallen die betrekking hebben op hetzelfde motorproject alsmede in het geval van het concurrerende project, was de terugbetaling zelfs hoger bij een eclatant succes van het programma.

- (38) In deze omstandigheden wordt volgens de praktijk van de Commissie de verhouding van het bedrag van het voorschot tot de subsidiabele kosten vastgesteld op ten hoogste 40 % voor de activiteiten inzake pre-concurrentiële ontwikkeling en 60 % voor de activiteiten inzake industrieel onderzoek. De basispercentages kunnen evenwel worden verhoogd met de in punt 5.10 van de kaderregeling O&O vermelde percentagepunten.
- (39) Bij de hier onderzochte steunregeling stelt de Commissie vast dat de Belgische autoriteiten deze drempels van 40 % en 60 % hebben toegepast (plus eventuele percentagepunten overeenkomstig punt 5.10 van de kaderregeling O&O), maar dat in de terugbetalingsvoorwaarden van het betaalde voorschot niet is voorzien in de terugbetaling van rente, zelfs bij succes van het programma.
- (40) Zoals in de laatste alinea van punt 5.6 van de kaderregeling O&O wordt bepaald, moet de Commissie bij de beoordeling van de verenigbaarheid van de terugbetaalbare voorschotten met het EG-Verdrag rekening houden met hun exacte terugbetalingsvoorwaarden.
- (41) In deze zaak zijn de terugbetalingsvoorwaarden van de steun aanzienlijk gunstiger voor de voor de steunregeling in aanmerking komende ondernemingen dan de klassieke terugbetalingsvoorwaarden die waren vastgesteld voor de begünstigden van de tot nu toe door de Commissie onderzochte steunmaatregelen. De afwezigheid van terugbetaling van rente leidt namelijk tot de zekerheid dat alleszins een steunbestanddeel zal worden ontvangen, terwijl volgens de klassieke terugbetalingsvoorwaarden dit steunelement bij succes volledig afwezig kan zijn (en zelfs negatief kan worden bij eclatant succes, waarbij de onderneming zorgt voor een financieel voordeel voor de overheid, ook in reële termen).
- (42) In deze omstandigheden die dan ook duidelijk gunstiger zijn, heeft de Commissie ernstige twijfel bij het feit of dezelfde verhouding van het maximumbedrag van het voorschot tot de subsidiabele kosten kan worden aanvaard als in de klassieke gevallen. De Commissie is namelijk van mening dat dit zou leiden tot een aanzienlijk concurrentievoordeel voor de ondernemingen die in het kader van deze regeling subsidiabel zijn, aangezien deze ondernemingen in verhouding dezelfde bedragen als hun concurrenten in de andere lidstaten zouden kunnen ontvangen, maar tegen gunstigere terugbetalingsvoorwaarden.

(¹) Zie bijvoorbeeld zaak N 234/01 (Frankrijk — Steun voor onderzoek en ontwikkeling ten gunste van de onderneming SNECMA — PB C 133 van 5.6.2002, blz. 10) en zaak N 120/01 (Verenigd Koninkrijk — Steun voor Rolls-Royce voor de ontwikkeling van motoren — PB C 67 van 16.3.2002, blz. 33).

(43) Deze vaststelling wordt versterkt door het feit dat de meeste door de Commissie (die haar constante uitleggingspraktijk van het punt 5.6 van de kaderregeling O&O had vastgelegd) onderzochte dossiers betrekking hadden op communautaire ondernemingen van dezelfde sector, die vaak werkten voor projecten die soortgelijk of identiek of zelfs direct concurrerend waren.

4. CONCLUSIE

- (44) Naar aanleiding van de bovenstaande overwegingen verzoekt de Commissie België om in het kader van de procedure van artikel 88, lid 2, van het EG-Verdrag binnen een maand na de ontvangst van dit schrijven opmerkingen te maken en alle informatie in te dienen die nuttig is voor de beoordeling van de steunmaatregel.
- (45) In deze gegevens moet in het bijzonder de lijst zijn opgenomen van de ondernemingen die tot nu toe voor steun in aanmerking zijn gekomen, alsook de precieze voorwaarden van deze steun (bedrag, toekenningsdatum, terugbetalingsvoorwaarden).

(46) De Commissie verzoekt België onverwijld een afschrift van dit schrijven aan de potentiële begunstigden van de steunmaatregel te doen toekomen.

(47) De Commissie wijst België op de opschortende werking van artikel 88, lid 3, van het EG-Verdrag. Zij verwijst naar artikel 14 van Verordening (EG) nr. 659/1999 van de Raad volgens hetwelk elke onrechtmatige steun van de begunstigde kan worden teruggevorderd.

(48) De Commissie wijst België erop dat zij derde belanghebbenden van dit schrijven in kennis zal stellen via een bekendmaking van dit schrijven en een samenvatting daarvan in het Publicatieblad van de Europese Unie. Tevens zal zij de belanghebbenden in de lidstaten van de EVA die partij zijn bij de EER-Overeenkomst door de bekendmaking van een mededeling in het EER-Supplement van het Publicatieblad in kennis stellen, alsmede de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA door haar een afschrift van dit schrijven toe te zenden. Alle belanghebbenden zullen worden aangemaand binnen een maand na deze publicatie hun opmerkingen kenbaar te maken.»

AYUDA DE ESTADO — BELGICA

Ayuda de Estado nº C 28/2006 (ex NN 23/2004) — Ayuda de investigación y desarrollo a la sociedad Techspace Aero

Invitación a presentar observaciones, en aplicación del apartado 2 del artículo 88 del Tratado CE

(2006/C 196/05)

(Texto pertinente a efectos del EEE)

Por carta de 22 de junio de 2006, reproducida en la versión lingüística auténtica en las páginas siguientes al presente resumen, la Comisión notificó a Bélgica su decisión de incoar el procedimiento previsto en el artículo 88, apartado 2, del Tratado CE en relación con la ayuda antes citada.

Las partes interesadas podrán presentar sus observaciones en un plazo de un mes a partir de la fecha de publicación del presente resumen y de la carta siguiente, enviándolas a:

Comisión Europea
Dirección General de Competencia
Registro de Ayudas Estatales
B-1049 Bruxelles
Fax nº: (32-2) 296 12 42

Dichas observaciones se comunicarán a Bélgica. La parte interesada que presente observaciones podrá solicitar por escrito, exponiendo los motivos de su solicitud, que su identidad sea tratada confidencialmente.

TEXTO DEL RESUMEN**1. DESCRIPCIÓN DE LA AYUDA**

Por carta de 13 de febrero de 2004, registrada por la Comisión el 18 de febrero de 2004, Bélgica notificó a la Comisión una ayuda de investigación y desarrollo («I+D») para la participación de la sociedad Techspace Aero en el proyecto de motor de avión GP7200.

La ayuda se concede en forma de anticipo reembolsable por un importe de 41 274 000 EUR, sobre un importe total de costes subvencionables de [...] (*). El importe del anticipo corresponde al 65 % de los costes subvencionables aplicable a las actividades de investigación industrial según lo dispuesto en el Anexo I del Encuadramiento comunitario sobre ayudas de Estado de investigación y desarrollo (¹) («Marco de I+D»), más el 45 % de los costes subvencionables aplicable a las actividades de desarrollo precompetitivo en el sentido del Marco de I+D.

El anticipo se concedió el 1.10.2003. La concesión no prevé ninguna cláusula suspensiva del pago de la ayuda en espera de la aprobación de la Comisión.

El anticipo se reembolsa en función del éxito del programa, en forma de pagos al Estado vinculados a un índice sobre las ventas y otras actividades comerciales relacionadas con el producto acabado. Todos los reembolsos cesarán cuando se haya reembolsado el principal del anticipo. No se adeuda interés alguno al Estado.

2. EVALUACIÓN

En primer lugar, la Comisión considera que la ayuda debe considerarse no notificada, ya que se abonó a la empresa antes de haber sido aprobada por la Comisión.

(*) Secreto comercial.

(¹) DO C 45 de 17.2.1996, p. 5.

La Comisión analizó la ayuda a la luz del Marco de I+D.

Dicho análisis la llevó a emitir ciertas dudas en cuanto al importe del anticipo en relación con la modalidad de su reembolso.

En efecto, la práctica constante de la Comisión en la aplicación del apartado 5.6 del Marco de I+D, por el que se regulan las modalidades de autorización de este tipo de anticipos reembolsables, establece que en caso de que los programas arrojen resultados positivos los anticipos deberán reembolsarse con intereses. En este contexto, la Comisión autoriza que el principal de los anticipos alcance un tipo del 40 % para las actividades de desarrollo precompetitivo y del 60 % para las actividades de investigación industrial (más, en su caso, las bonificaciones que se establecen en el apartado 5.10 del Marco).

Ahora bien, en este caso concreto, Bélgica aplica estos tipos favorables al tiempo que autoriza a la empresa beneficiaria a no reembolsar intereses, lo que se suma al beneficio obtenido por la empresa.

Las condiciones globales son así más beneficiosas para la empresa que las que habitualmente autoriza la Comisión. Por consiguiente, la Comisión no cree que pueda aprobarse la ayuda.

3. CONCLUSIÓN

Habida cuenta de las consideraciones que preceden y en el marco del procedimiento del artículo 88, apartado 2, del Tratado CE, la Comisión invita a Bélgica a presentar sus observaciones y proporcionar toda información pertinente para evaluar esta medida.

De conformidad con el artículo 14 del Reglamento (CE) nº 659/1999 del Consejo, toda ayuda concedida ilegalmente podrá ser reclamada a su beneficiario.

TEXTO DE LA CARTA

«Par la présente, la Commission a l'honneur d'informer la Belgique qu'après avoir examiné les informations fournies par les autorités belges sur la mesure citée en objet, elle a décidé d'ouvrir la procédure prévue à l'article 88, paragraphe 2, du traité CE.

1. PROCÉDURE

1. Par courrier daté du 13 février 2004, enregistré par la Commission le 18 février 2004, les autorités belges ont notifié une aide à la recherche et au développement à la société Techspace Aero (ci-après "la mesure" ou "l'aide"). Cette notification était conjointe à la notification d'un régime d'aides à la recherche et au développement dans le secteur de l'aéronautique, la mesure constituant un cas d'application de grand montant dudit régime, nécessitant une notification individuelle en application du point 4.7 de l'encadrement communautaire des aides d'Etat à la recherche et au développement (²) (ci-après "l'encadrement R&D"). Ledit régime fait l'objet d'une procédure d'analyse par la Commission séparée, portant le numéro d'aide NN 22/2004.
2. Par courrier réf. D/57170 du 7 octobre 2004, la Commission a indiqué à la Belgique qu'elle considérait la mesure comme une aide non notifiée, enregistrée au registre des aides NN, et a demandé à la Belgique des informations complémentaires sur la mesure. Les autorités belges ont transmis ces informations par courrier daté du 23 décembre 2004, enregistré par la Commission le 3 janvier 2005.
3. Par courrier réf. D/50593 du 20 janvier 2005, la Commission a demandé à la Belgique des informations complémentaires sur la mesure. Les autorités belges ont transmis ces informations par courrier daté du 1er juillet 2005, enregistré par la Commission le 5 juillet 2005.
4. Une réunion à propos de la mesure a eu lieu entre les autorités belges et les représentants de la Commission le 20 octobre 2005.
5. Les autorités belges ont transmis des informations complémentaires sur la mesure par courrier daté du 8 mars 2006, enregistré par la Commission le 13 mars 2006.

2. DESCRIPTION DE LA MESURE

6. Techspace Aero est une société belge spécialisée dans la production de sous-ensembles pour des moteurs d'application aéronautique et spatiale. Selon son site web, elle appartient pour 51 % au groupe français Safran, 28,4 % à la région Wallonne, 19 % à la société américaine Pratt&Whitney et 1,6 % à la Société Wallonne d'Investissement. En 2004, elle employait 1 230 personnes et réalisait un chiffre d'affaire de 271 millions d'EUR.
7. Techspace Aero a une compétence particulière dans le domaine des compresseurs basse pression. Elle a participé à de nombreux développements d'importants moteurs

d'avions civils aux côtés d'intégrateurs tels que General Electric ou Pratt&Whitney, ou de la société SNECMA.

8. Techspace Aero participe au projet de moteur pour avion civil GP7200. Le GP7200 est un moteur réalisé en coopération par les deux industriels américains General Electric et Pratt&Whitney. De nombreuses autres entreprises européennes, telles que MTU (Allemagne) ou SNECMA (France), participent à ce projet.
9. Techspace Aero est chargée du développement du compresseur basse pression du GP7200. Le montant total des coûts éligibles des travaux de R&D de la compagnie pour ce projet est de [...] (*), répartis sur la période 2002-2006.
10. Techspace Aero a demandé l'aide du gouvernement belge pour la réalisation de ce projet dès le courant de l'année 2000. Les autorités belges ont octroyé cette aide le 1er octobre 2003.
11. Selon les autorités belges, les coûts totaux du projet se décomposent en [...] pour des activités de recherche industrielle au sens de l'annexe 1 de l'encadrement R&D, plus [...] pour des activités de développement préconcurrençiel.
12. Les activités classifiées comme recherche industrielle correspondent aux phases du projet qui précèdent les premiers tests du moteur. Les activités de développement préconcurrençiel correspondent aux phases de tests du moteur. Les coûts de certification sont exclus des aides.
13. L'aide est accordée sous la forme d'une avance remboursable d'un montant maximal de 41 274 000 EUR, correspondant à 65 % des coûts de recherche industrielle plus 45 % des coûts de développement préconcurrençiel.
14. L'avance est remboursée selon un principe prévoyant le paiement d'une contribution par élément fini vendu, évoluant par paliers selon le rang de l'élément, ainsi que de contributions sur le chiffre d'affaire généré par les ventes de pièces de rechange et les réparations. La convention signée entre l'Etat belge et Techspace Aero prévoit que la société n'aura en aucune circonstance à rembourser d'intérêts sur la somme avancée. Les remboursements cesseront lorsque le principal de l'avance aura été remboursé.
15. Selon le scénario décrit par les autorités belges dans leur correspondance avec la Commission, fondé entre autres sur une prévision de ventes de [...] d'ici 2018, l'avance devrait être complètement remboursée par Techspace Aero d'ici 2019.
16. La convention ne prévoit pas de clause suspensive pour le versement de l'aide. Selon les autorités belges, il est cependant prévu que toute "modification" imposée par la Commission devra être mise en œuvre lors de sa réalisation.
17. Selon les autorités belges, les dépenses de R&D de Techspace Aero sont passées de [...] par an avant le lancement du programme à [...] par an durant l'exercice 2005. De la même façon, le ratio dépenses de R&D sur chiffre d'affaire de la société est passé de [...] à [...].

(²) JO C 45 du 17.2.1996, p. 5.

(*) Secret d'affaires.

3. ANALYSE

3.1. Sur l'existence de l'aide

18. L'avance est attribuée sur les fonds de l'Etat fédéral belge. Elle concerne une seule entreprise. Elle n'est remboursée qu'en cas de succès commercial du produit faisant l'objet de la recherche et ses modalités de remboursement ne prévoient le paiement d'aucun intérêt. Cela constitue un avantage par rapport à un prêt selon des conditions de marché. Enfin, la société Techspace Aero est active dans un domaine où existent de nombreux échanges entre Etats membres. Elle a elle-même de nombreux concurrents tels que MTU (Allemagne), ITP (Espagne), Avio (Italie) ou Rolls-Royce (Royaume-Uni).
19. La mesure remplit donc les quatre critères cumulatifs constitutifs d'une aide d'Etat au sens de l'article 87, paragraphe 1, du traité CE.

3.2. Sur l'illégalité de l'aide

20. L'aide a été octroyée le 1 octobre 2003, avant même que la mesure n'ait été notifiée à la Commission, et a fortiori avant son approbation par la Commission.
21. Il n'existe pas de clause suspensive au versement de l'avance relative à son analyse par la Commission au titre des règles communautaires concernant les aides d'Etat. Au vu du calendrier du projet, il est très probable que l'essentiel sinon la totalité de l'avance soit d'ores et déjà versé.
22. Les autorités belges indiquent l'existence d'une clause selon laquelle toute modification imposée par la Commission au titre des règles concernant les aides d'Etat devrait être mise en œuvre. Ainsi, par exemple, dans le cas où la Commission déclarerait une partie de l'avance incompatible avec le marché commun, cette clause conduirait au remboursement de ladite partie.
23. La Commission note que cette clause n'apparaît pas dans le modèle type de convention qui lui a été communiqué. Elle ne peut donc évaluer avec précision quelles seraient les modalités d'un tel remboursement, et en particulier si elles comprennent le paiement d'intérêts.
24. En tout état de cause, même dans l'hypothèse où la clause comprendrait le paiement d'intérêts, la Commission note qu'elle ne contiendrait aucun effet allant au-delà des conséquences normales d'une déclaration d'incompatibilité totale ou partielle d'une aide par la Commission. En effet, une éventuelle déclaration d'incompatibilité a précisément pour but le remboursement des montants incompatibles. La clause n'a donc pas du tout un effet suspensif, effet destiné à prévenir précisément le besoin d'un tel remboursement. Elle ne peut donc pas être considérée comme une clause suspendant la mise à exécution des aides.
25. L'aide doit donc être considérée comme illégale au sens de l'article premier, lettre b) et f), du Règlement (CE) N° 659/

1999 du Conseil du 22 mars 1999 portant modalités d'application de l'article 93 du traité CE⁽³⁾.

3.3. Doutes de la Commission sur la compatibilité de l'aide

26. S'agissant d'une aide à la recherche et au développement (ci-après "R&D"), la Commission a analysé la mesure à la lumière de l'encadrement R&D.
27. Cette analyse a conduit la Commission au doute exprimé ci-dessous sur la compatibilité de l'aide avec les dispositions de cet encadrement.
28. La Commission note tout d'abord que l'aide est attribuée sous la forme d'une avance dont les modalités de remboursement sont liées aux ventes du produit résultant de l'activité de recherche. L'avance couvre 45 % des coûts éligibles pour les activités de développement préconcurrençiel et 65 % des coûts éligibles pour les activités de recherche industrielle.
29. Ce type d'avances est très classique dans le secteur aéronautique. Puisque le degré de remboursement de l'avance est lié aux ventes, donc au succès du produit, on parle habituellement d'"avance remboursable en cas de succès".
30. Le point 5.6 de l'encadrement R&D prévoit précisément la possibilité de ce type d'avance. Il indique que, pour de tels outils, une intensité d'aide supérieure aux taux habituels (25 % pour le développement préconcurrençiel et 50 % pour la recherche industrielle), pourra être acceptée, sur la base d'une appréciation au cas par cas des conditions de remboursement prévues.
31. De nombreux cas d'aides sous forme d'avance remboursable en cas de succès ont été notifiés à la Commission depuis l'entrée en vigueur de l'encadrement R&D.
32. A cette occasion, la Commission a développé une pratique d'interprétation du point 5.6 de cet encadrement⁽⁴⁾.
33. Cette pratique part de la constatation qu'il n'est pas possible de calculer *ex ante* l'équivalent-subvention brut de telles avances. En effet, les remboursements effectifs dépendant entre autres du nombre des ventes, le montant réel de l'aide ne peut être connu qu'à l'achèvement du programme, plusieurs décennies après son lancement. On ne peut non plus se fonder statistiquement sur des prévisions, les scénarios de ventes étant souvent contestés et fondés sur de nombreuses hypothèses incertaines. L'utilisation de la disposition de la deuxième phrase du point 5.6 de l'encadrement n'est donc pas possible en pratique.
34. En l'absence de la possibilité de faire un calcul d'équivalent-subvention brut *ex ante*, la Commission a choisi d'utiliser une approche fondée sur l'analyse du rapport du montant de l'avance elle-même sur les coûts éligibles, rapport qui, lui, est connu *ex ante*.

⁽⁴⁾ Voir par exemple le cas N 234/01 (France — Aide à la R&D à la société SNECMA — JO C 133 du 5.6.2002, p. 10) qui concerne une entreprise travaillant sur le même projet de moteur, et le cas N 120/01 (Royaume-Uni — Aide à la société Rolls-Royce pour les projets TRENT 600 et 900 — JO C 67 du 16.3.2002, p. 33) qui concerne une entreprise travaillant sur un projet de moteur concurrent.

35. Dans les cas analysés à ce jour par la Commission, les modalités de remboursement des avances prévoient, en cas de succès du programme, le remboursement non seulement du principal de l'avance, mais aussi des intérêts, calculés en application du taux de référence et d'actualisation prévu par la Commission pour l'Etat Membre concerné au moment de l'octroi de l'aide. Dans tous les cas concernant le même projet de moteur ainsi que son concurrent, le remboursement était même supérieur en cas de succès particulièrement marquant du programme.
36. Dans ces circonstances, la pratique de la Commission a été de fixer pour le rapport montant de l'avance sur coûts éligibles un maximum de 40 % pour les activités de développement préconcurrençiel et de 60 % pour les activités de recherche industrielle, ces taux de base pouvant éventuellement faire l'objet des bonus de pourcentage prévus au point 5.10 de l'encadrement R&D.
37. Or, dans le cas en examen, la Commission note que les autorités belges ont appliqué ces seuils de 40 % et 60 % (plus une bonification de 5 % en ligne avec le point 5.10.2, deuxième alinéa, de l'encadrement R&D), alors même que les modalités de remboursement de l'avance versée ne prévoient le versement d'aucun intérêt, même en cas de succès du programme.
38. Comme le prévoit le dernier paragraphe du point 5.6 de l'encadrement R&D, la Commission doit analyser la compatibilité avec le traité des avances remboursables en tenant compte de leurs modalités précises de remboursement.
39. Dans le cas d'espèce, les modalités de remboursement des aides sont considérablement plus favorables à Techspace Aero que ne l'étaient les modalités de remboursement classiques prévues pour les bénéficiaires des aides examinées jusqu'à ce jour par la Commission. En effet, l'absence de remboursement d'intérêts conduit à la certitude de recevoir un élément d'aide dans tous les cas, alors que, selon des modalités de remboursement classiques, cet élément d'aide peut être complètement absent en cas de succès (et peut même devenir négatif en cas de grand succès, l'entreprise faisant gagner de l'argent à l'Etat, y compris en termes réels). Selon les calculs de la Commission, dans un scénario de succès semblable à celui décrit par les autorités belges dans leur correspondance avec la Commission, cet avantage spécifique serait à lui seul de l'ordre de 9 M EUR.
40. Dans des circonstances aussi clairement plus favorables, la Commission émet de sérieux doutes sur le fait que le même rapport maximal montant de l'avance sur coûts éligibles puisse être accepté que dans les cas classiques. La Commission estime en effet que cela conduirait à un avantage concurrentiel important en faveur de Techspace Aero, l'entreprise étant autorisée à recevoir en proportion les mêmes fonds que ses concurrentes, mais dans des conditions de remboursement plus favorables.
41. Cette constatation est renforcée par le fait que la plupart des dossiers examinés par la Commission et ayant fondé sa pratique constante d'interprétation du point 5.6 de l'encadrement R&D concernaient des entreprises commu-

nautaires du même secteur, travaillant souvent sur des projets similaires voire identiques ou directement concurrents.

4. CONCLUSION

42. Compte tenu des considérations qui précédent, la Commission invite la Belgique, dans le cadre de la procédure de l'article 88, paragraphe 2, du traité CE, à présenter ses observations et à fournir toute information utile pour l'évaluation de la mesure, dans un délai d'un mois à compter de la date de réception de la présente. La Belgique est invitée à transmettre une copie de cette lettre à l'entreprise bénéficiaire de l'aide.
43. La Commission rappelle à la Belgique l'effet suspensif de l'article 88, paragraphe 3, du traité CE et se réfère à l'article 14 du règlement (CE) n° 659/1999 du Conseil qui prévoit que toute aide illégale pourra faire l'objet d'une récupération auprès de son bénéficiaire.
44. Par la présente, la Commission avise la Belgique qu'elle informera les intéressés par la publication de la présente lettre et d'un résumé de celle-ci au Journal officiel de l'Union européenne. Elle informera également les intéressés dans les pays de l'AELE signataires de l'accord EEE par la publication d'une communication dans le supplément EEE du Journal officiel, ainsi que l'autorité de surveillance de l'AELE en leur envoyant une copie de la présente. Tous les intéressés susmentionnés seront invités à présenter leurs observations dans un délai d'un mois à compter de la date de cette publication.»

«Hierbij stelt de Commissie België ervan in kennis dat zij, na onderzoek van de door de Belgische autoriteiten met betrekking tot de bovengenoemde steunmaatregel verstrekte inlichtingen, heeft besloten de procedure van artikel 88, lid 2, van het EG-Verdrag in te leiden.

1. PROCEDURE

1. Bij brief van 13 februari 2004, bij de Commissie ingeschreven op 18 februari 2004, deden de Belgische autoriteiten aanmelding van steun voor onderzoek en ontwikkeling ten behoeve van de onderneming Techspace Aero (hierna: „de maatregel” of „de steun”). Deze aanmelding werd gedaan samen met de aanmelding van een steunregeling in de luchtvaartsector, waarbij de maatregel een geval van toepassing van een hoog bedrag van genoemde regeling is, waarvoor een afzonderlijke aanmelding is vereist overeenkomstig punt 4.7 van de communautaire kaderregeling inzake staatssteun voor onderzoek en ontwikkeling⁽⁵⁾ (hierna: „O&O-kaderregeling”). Deze regeling wordt door de Commissie in een aparte onderzoeksprocedure, met als nummer NN 22/2004, behandeld.
2. Bij brief met ref. D/57170 van 7 oktober 2004 deelde de Commissie de Belgische autoriteiten mede dat zij de maatregel beschouwde als niet-aangemelde steun, welke in het NN-register van niet aangemelde steunregelingen is ingeschreven, en verzocht zij België om aanvullende gegevens over de maatregel. De Belgische autoriteiten deden deze gegevens aan de Commissie toekomen bij brief van 23 december 2004, die op 3 januari 2005 bij de Commissie werd ingeschreven.

⁽⁵⁾ PB C 45 van 17.2.1996, blz. 5.

3. Bij brief met ref. D/50593 van 20 januari 2005 verzocht de Commissie België om aanvullende gegevens over de maatregel. De Belgische autoriteiten zonden deze gegevens bij brief van 1 juli 2005, die op 5 juli 2005 bij de Commissie werd ingeschreven.
4. Een bijeenkomst met betrekking tot de steunmaatregel had op 20 oktober 2005 plaats tussen de Belgische autoriteiten en vertegenwoordigers van de Commissie.
5. De Belgische autoriteiten hebben verdere gegevens aan de Commissie doen toekomen bij brief van 8 maart 2006, die bij de Commissie op 13 maart 2006 werd ingeschreven.

2. BESCHRIJVING VAN DE MAATREGEL

6. Techspace Aero is een Belgische onderneming die is gespecialiseerd in de productie van subsystemen voor motoren voor toepassingen in de lucht- en ruimtevaartindustrie. Volgens de website van de onderneming is zij voor 51 % in handen van de Franse groep Safran, voor 28,4 % van het Waalse gewest, voor 19 % van het Amerikaanse bedrijf Pratt&Whitney en voor 1,6 % van de Gewestelijke Investeringssmaatschappij voor Wallonië. In 2004 had de onderneming 1 230 personen in dienst en had zij een omzet van 271 miljoen EUR.
7. Techspace Aero is gespecialiseerd in lagedrukcompressoren. De onderneming heeft, naast geïntegreerde bedrijven zoals General Electric en Pratt&Whitney en het bedrijf SNECMA, deel gehad aan talrijke belangrijke ontwikkelingen op het gebied van vliegtuigmotoren.
8. Techspace Aero neemt deel aan het project voor een motor voor een burgerluchtvaartuig, GP7200. De GP7200 is een motor die wordt ontworpen in samenwerking met de twee Amerikaanse industriële bedrijven General Electric en Pratt&Whitney. Vele andere Europese ondernemingen, zoals MTU (Duitsland) of SNECMA (Frankrijk), nemen aan dit project deel.
9. Techspace Aero heeft tot taak de lagedrukcompressor van de GP7200 te ontwikkelen. Het totaalbedrag van de subsidiabele kosten van de O&O-werkzaamheden van de onderneming voor dit project is [...], verdeeld over de periode 2002-2006.
10. Techspace Aero heeft reeds in de loop van 2000 de Belgische regering om steun verzocht voor de uitvoering van dit project. De Belgische autoriteiten hebben deze steun op 1 oktober 2003 toegezegd.
11. Volgens de Belgische autoriteiten vallen de totale kosten van het project uiteen in [...] voor industrieel onderzoek in de zin van bijlage I bij de O&O-kaderregeling, plus [...] voor pre-concurrentiële ontwikkeling.
12. De activiteiten die als industrieel onderzoek worden ingedeeld, komen overeen met de projectfasen die aan de eerste tests van de motor voorafgaan. De pre-concurrentiële ontwikkeling komt overeen met de motortestfasen. De certificatiekosten zijn van steun uitgesloten.
13. De steun wordt verleend in de vorm van een terug te betalen voorschot ten belope van maximaal

(*) Zakengeheim.

41 274 000 EUR, wat overeenkomt met 65 % van de kosten van industrieel onderzoek plus 45 % van de kosten van pre-concurrentiële ontwikkeling.

14. Het voorschot wordt terugbetaald volgens een beginsel waarbij een betaling geschiedt per verkocht afgewerkt element welke, volgens de rangorde van het element, getrapt evolueert, alsook bijdragen ten aanzien van de omzet die door de verkoop van onderdelen en reparaties is gegenereerd. In de tussen de Belgische staat en Techspace Aero ondertekende overeenkomst is bepaald dat de onderneming in geen geval rente over het voorschot zal behoeven te betalen. De terugbetalingen worden gestaakt wanneer de hoofdsom van het voorschot is terugbetaald.
15. Volgens het scenario dat door de Belgische autoriteiten in hun correspondentie met de Commissie is aangegeven en dat onder andere stoelt op een raming van de verkoop van [...] van heden tot 2018, zal het voorschot in beginsel uiterlijk in 2019 door Techspace Aero zijn terugbetaald.
16. De overeenkomst bevat geen opschorrende voorwaarde voor de uitkering van de steun. Volgens de Belgische autoriteiten is niettemin bepaald dat iedere „wijziging“ die door de Commissie wordt opgelegd moet worden uitgevoerd.
17. Volgens de Belgische autoriteiten zijn de O&O-uitgaven van Techspace Aero van [...] per jaar vóór het van start gaan van het programma gestegen tot [...] per jaar tijdens het boekjaar 2005. Evenzo is de verhouding O&O-uitgaven/omzet van de onderneming gestegen van [...] tot [...].

3. ANALYSE

3.1. De vraag of sprake is van steun

18. Het voorschot wordt betaald uit de Belgische federale staatskas. Het heeft betrekking op één enkele onderneming. Het wordt alleen terugbetaald wanneer het product ten aanzien waarvan het onderzoek plaatsvindt een commercieel succes is en de terugbetalingsregeling bevat geen bepaling over de betaling van rente. Dit is een voordeel ten opzichte van een lening op marktvoorraarden. Daarnaast heeft Techspace Aero activiteiten op een gebied waar veel handelsverkeer tussen lidstaten bestaat. De onderneming zelf heeft talrijke concurrenten zoals MTU (Duitsland), ITP (Spanje), Avio (Italië) en Rolls-Royce (Verenigd Koninkrijk).
19. De steunmaatregel voldoet derhalve aan de vier cumulatieve voorwaarden om als staatssteun in de zin van artikel 87, lid 1, van het EG-Verdrag te worden aangemerkt.

3.2. De vraag betreffende de onrechtmatigheid van de steun

20. De steun is verleend op 1 oktober 2003, nog voordat deze bij de Commissie was aangemeld, en a fortiori voordat de steunmaatregel door de Commissie is goedgekeurd.

21. Er is geen opschortende voorwaarde voor de uitbetaling van het voorschot in verband met het onderzoek ervan door de Commissie uit hoofde van de communautaire regels inzake staatssteun. Gelet op het tijdschema van het project is het zeer waarschijnlijk dat het grootste gedeelte van het voorschot of het totale voorschot al is uitgekeerd.
22. De Belgische autoriteiten wijzen op het bestaan van een bepaling volgens welke iedere wijziging die door de Commissie op grond van de regels inzake staatssteun wordt opgelegd, moet worden uitgevoerd. Zo zou bijvoorbeeld, ingeval de Commissie een deel van het voorschot onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt zou verklaren, deze voorwaarde de terugbetaling van dat deel tot gevolg hebben.
23. De Commissie merkt op dat deze bepaling niet voorkomt in de modelovereenkomst die aan haar is voorgelegd. Zij kan derhalve niet precies nagaan wat de regeling voor een dergelijke terugbetaling zou zijn, en met name of deze de betaling van rente zou inhouden.
24. In ieder geval wijst de Commissie erop dat, zelfs indien men ervan uitgaat dat de bepaling de betaling van rente zou behelzen, deze geen enkele werking zou hebben die verder gaat dan de normale gevolgen die een verklaring van volledige of gedeeltelijke onverenigbaarheid van een steunmaatregel door de Commissie zou hebben. Een dergelijke verklaring van onverenigbaarheid heeft immers juist de terugbetaling van de onverenigbare bedragen tot doel. De bepaling heeft dan ook geenszins een opschorrende werking, welke werking juist is bedoeld om de noodzaak van een dergelijke terugbetaling te voorkomen. De Commissie is van mening dat een dergelijke bepaling niet kan worden beschouwd als een bepaling die de tenuitvoerlegging van de steun opschrift.
25. De steun moet derhalve worden beschouwd als onrechtmatig in de zin van artikel 1, onder b) en onder f), van Verordening (EG) nr. 659/1999 van de Raad van 22 maart 1999 tot vaststelling van nadere bepalingen voor de toepassing van artikel 93 van het EG-Verdrag⁽⁶⁾.
- 3.3. Twijfels van de Commissie over de verenigbaarheid van de steun**
26. Aangezien het steun voor onderzoek en ontwikkeling (hierna: „O&O“) betreft, heeft de Commissie de maatregel aan de O&O-kaderregeling getoetst.
27. Deze analyse heeft bij de Commissie twijfels over de vereenigbaarheid van de steun met de bepalingen van deze kaderregeling doen rijzen, die hieronder worden uiteengezet.
28. De Commissie merkt ten eerste op dat de steun wordt verleend in de vorm van een voorschot waarvan de terugbetalingsvoorwaarden zijn gekoppeld aan de verkoop van het product dat uit de onderzoeksactiviteit resulteert. Het voorschot dekt 45 % van de subsidiabele kosten voor de pre-concurrentiële ontwikkeling en 65 % van de subsidiabele kosten voor het industrieel onderzoek.
29. Dit soort voorschotten is in de luchtvaartsector zeer gebruikelijk. Aangezien de mate waarin het voorschot wordt terugbetaald aan de verkoop en derhalve aan het succes van het product is gekoppeld, wordt meestal gesproken over „voorschotten die uitsluitend behoeven te worden terugbetaald indien de onderzoeksactiviteiten succesvol zijn“.
30. In punt 5.6 van de O&O-kaderregeling is juist de mogelijkheid van dit soort voorschot vastgelegd. In dit punt wordt aangegeven dat voor dit soort instrumenten een hogere dan de gebruikelijke steunintensiteit (25 % voor pre-concurrentiële ontwikkeling en 50 % voor industrieel onderzoek) kan worden toegestaan, op basis van een individuele beoordeling van de vastgelegde terugbetalingsvoorwaarden.
31. Sinds de inwerkingtreding van de O&O-kaderregeling is bij de Commissie een groot aantal steunmaatregelen in de vorm van een voorschot dat in geval van succes niet terugbetaald behoeft te worden, aangemeld.
32. De Commissie heeft daarbij een praktijk ontwikkeld voor de interpretatie van punt 5.6 van deze kaderregeling⁽⁷⁾.
33. Deze praktijk gaat uit van de vaststelling dat het niet mogelijk is het bruto-subsidie-equivalent van dit soort voorschotten vooraf (*ex ante*) te berekenen. Immers, aangezien de daadwerkelijke terugbetalingen onder andere afhankelijk zijn van de omzet, kan het werkelijke bedrag van de steun pas bekend zijn wanneer het programma is voltooid, enkele decennia nadat het van start is gegaan. Men kan zich evenmin statistisch baseren op de ramingen, aangezien de verkoopsenario's dikwijls worden betwist en op talrijke onzekere hypotheses steunen. De bepaling in punt 5.6, tweede zin, van de kaderregeling kan dus in de praktijk niet worden gebruikt.
34. Gelet op de onmogelijkheid het bruto-subsidie-equivalent *ex ante* te berekenen, heeft de Commissie ervoor gekozen een methode te gebruiken die is gebaseerd op de analyse van de verhouding van het bedrag van het voorschot tot de subsidiabele kosten; deze verhouding is wel vooraf bekend.
35. In de tot op heden door de Commissie onderzochte gevallen was in de terugbetalingsvoorwaarden bepaald dat bij succes van het programma niet alleen de hoofdsom van het voorschot, maar de overeenkomstig de door de Commissie voor de desbetreffende lidstaat op het ogenblik van de toekenning van de steun bepaalde referentie- en disconteringspercentages berekende rente diende te worden terugbetaald. In alle gevallen die betrekking hebben op hetzelfde motorproject alsmede in het geval van het concurrerende project, was de terugbetaling zelfs hoger wanneer het programma bijzonder succesvol was.

⁽⁷⁾ Zie bijvoorbeeld zaak N 234/01 (Frankrijk — Steun voor onderzoek en ontwikkeling ten gunste van de onderneming SNECMA — PB C 133 van 5.6.2002, blz. 10) die betrekking heeft op een bedrijf dat aan hetzelfde motorproject werkte en zaak N 120/01 (Verenigd Koninkrijk — Steun voor Rolls-Royce voor de ontwikkeling van motoren — PB C 67 van 16.3.2002, blz. 33) die betrekking heeft op een bedrijf dat aan een concurrerend motorproject werkte.

36. In deze omstandigheden wordt volgens de praktijk van de Commissie de verhouding van het bedrag van het voorschot tot de subsidiabele kosten vastgesteld op ten hoogste 40 % voor de activiteiten inzake pre-concurrentiële ontwikkeling en 60 % voor de activiteiten inzake industrieel onderzoek. De basispercentages kunnen evenwel worden verhoogd met de in punt 5.10 van de O&O-kaderregeling vermelde percentagepunten.
37. In de hier onderzochte steunzaak stelt de Commissie vast dat de Belgische autoriteiten deze drempels van 40 % en 60 % (plus een verhoging met 5 procentpunten overeenkomstig punt 5.10.2, tweede alinea, van de O&O-kaderregeling) hebben toegepast, ook al is in de voorwaarden inzake de terugbetaling van het uitgekeerde voorschot niet bepaald dat rente moet worden betaald, zelfs in geval het programma succesvol is.
38. Zoals in punt 5.6, laatste paragraaf, van de O&O-kaderregeling is bepaald, moet de Commissie de verenigbaarheid van de terug te betalen voorschotten met het EG-Verdrag onderzoeken, rekening houdend met de precieze voorwaarden voor de terugbetaling die erop van toepassing zijn.
39. In dit geval zijn de voorwaarden voor de terugbetaling van steun aanzienlijk gunstiger voor Techspace Aero dan de klassieke voorwaarden die golden voor de ontvangers van de tot nog toe door de Commissie onderzochte steunmaatregelen. Immers, het feit dat er geen rente behoeft te worden terugbetaald leidt tot de zekerheid dat in ieder geval een steunelement aanwezig is, terwijl dit steunelement, volgens de klassieke terugbetalingsvoorwaarden, in geval van succes volledig afwezig kan zijn (en zelfs bij een groot succes negatief kan worden, waarbij de onderneming zorgt voor een financieel voordeel voor de overheid, ook in reële termen). Volgens de berekeningen van de Commissie zou, bij een scenario waarin sprake is van eenzelfde soort succes als het succes dat door de Belgische autoriteiten in hun briefwisseling met de Commissie wordt beschreven, dit specifieke voordeel alleen al in de orde van grootte van 9 miljoen EUR zijn.
40. In deze omstandigheden die dan ook duidelijk gunstiger zijn, heeft de Commissie ernstige twijfel bij het feit of dezelfde verhouding van het maximumbedrag van het voorschot tot de subsidiabele kosten kan worden aanvaard

als in de klassieke gevallen. De Commissie is namelijk van mening dat dit zou leiden tot een aanzienlijk concurrentievoordeel voor Techspace Aero, aangezien deze onderneming verhoudingsgewijs dezelfde bedragen als haar concurrenten in de andere lidstaten zouden kunnen ontvangen, maar tegen gunstiger terugbetalingsvoorraarden.

41. Deze vaststelling wordt versterkt door het feit dat de meeste door de Commissie (die haar constante uitleggingspraktijk van punt 5.6 van de O&O-kaderregeling had vastgelegd) onderzochte dossiers betrekking hadden op communautaire ondernemingen van dezelfde sector, die vaak werkten aan projecten die soortgelijk of identiek waren of zelfs rechtstreeks met elkaar concurreerden.

4. CONCLUSIE

42. Gelet op bovenstaande overwegingen verzoekt de Commissie België om in het kader van de procedure van artikel 88, lid 2, van het EG-Verdrag binnen een maand na de ontvangst van dit schrijven opmerkingen te maken en alle informatie in te dienen die nuttig is voor de beoordeling van de steunmaatregel. België wordt verzocht een afschrift van deze brief te doen toekomen aan de onderneming die de steun heeft ontvangen.
43. De Commissie wijst België op de opschortende werking van artikel 88, lid 3, van het EG-Verdrag. Zij verwijst naar artikel 14 van Verordening (EG) nr. 659/1999 van de Raad volgens hetwelk onrechtmate steun van de begunstigden kan worden teruggevorderd.
44. De Commissie wijst België erop dat zij belanghebbenden van dit schrijven in kennis zal stellen via een bekendmaking en een samenvatting ervan in het Publicatieblad van de Europese Unie. Tevens zal zij de belanghebbenden in de lidstaten van de EVA die partij zijn bij de EER-Overeenkomst door de bekendmaking van een mededeling in het EER-Supplement van het Publicatieblad in kennis stellen, alsmede de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA door haar een afschrift van dit schrijven toe te zenden. Alle belanghebbenden zullen worden aangemaand binnen een maand na deze publicatie hun opmerkingen kenbaar te maken.»

AYUDA ESTATAL — POLONIA

Ayuda estatal nº C 23/2006 (ex NN 35/2006) — Ayuda al productor de acero Technologie Buczek Group

Invitación a presentar observaciones, en aplicación del artículo 88, apartado 2, del Tratado CE

(2006/C 196/06)

(Texto pertinente a efectos del EEE)

Por carta de 7 de junio de 2006, reproducida en la versión lingüística auténtica en las páginas siguientes al presente resumen, la Comisión notificó a Polonia su decisión de incoar el procedimiento previsto en el artículo 88, apartado 2, del Tratado CE en relación con la ayuda antes citada.

Las partes interesadas podrán presentar sus observaciones sobre la(s) ayuda(s) respecto de la(s) cual(es) la Comisión ha incoado el procedimiento, en un plazo de un mes a partir de la fecha de publicación del presente resumen y de la carta siguiente, enviándolas a:

Comisión Europea
Dirección General de Competencia
Registro de Ayudas Estatales
SPA 3, 6/5
B-1049 Bruselas
Fax nº: (32-2) 296 12 42

Dichas observaciones serán comunicadas a Polonia. La parte interesada que presente observaciones podrá solicitar por escrito, exponiendo los motivos de su solicitud, que su identidad sea tratada confidencialmente.

TEXTO DEL RESUMEN**II. HECHOS****I. PROCEDIMIENTO**

1. Technologie Buczek (en lo sucesivo TB) es un productor polaco de tubos de la región de Silesia con una capacidad de producción total de aproximadamente 60 000 toneladas. Debido a dificultades financieras, TB había elaborado un plan de reestructuración en 2002.
2. Merced a la adopción del plan de reestructuración, TB pudo recibir ayuda estatal conforme al programa de reestructuración nacional para la industria polaca del acero hasta 2006.
3. Este programa es conforme con el régimen comunitario de ayudas estatales sujeto a las condiciones del Protocolo nº 8 del Tratado de adhesión sobre la reestructuración de la industria siderúrgica polaca.⁽¹⁾ El Protocolo permite la concesión hasta 2003 de una ayuda estatal a TB de aproximadamente 3 millones de € sobre la base de la aplicación correcta del plan de reestructuración y para restablecer su viabilidad. Además, el Protocolo prohíbe la concesión de cualquier ayuda de reestructuración entre finales de 2003 y finales de 2006.

4. De los informes de un consultor independiente responsable de la supervisión de la reestructuración según lo autorizado por el Protocolo nº 8 se desprende que TB no ha aplicado correctamente su plan de reestructuración y no va a restablecer su viabilidad. Por el contrario, TB ha traspasado todas sus actividades rentables a filiales y está planeando su liquidación.

5. Además, TB ha obtenido una ayuda presupuestaria para los años 2004, 2005 y 2006 destinada a la reestructuración de la plantilla por un total de unos 220 000 EUR. Además, desde finales de 2003, TB debe aproximadamente 5 millones de EUR a la Administración pública por impago de contribuciones a la seguridad social e impuestos. A pesar del hecho de que han fallado todas las tentativas de generar fondos para proceder al reembolso mediante la reestructuración de activos, y de las cada vez mayores dificultades de la empresa, la Administración pública no ha tomado todas las medidas posibles para ejecutar sus créditos.

⁽¹⁾ Protocolo nº 8 del Tratado de adhesión sobre la reestructuración de la industria siderúrgica polaca, DO L 236 de 23.9.2003, p. 948.

III. EVALUACIÓN

6. La Comisión observa que no se ha aplicado el plan de reestructuración e intenta investigar si esto constituye un uso ilícito de la ayuda de reestructuración concedida.

7. Además, la Comisión se pregunta si la subvención presupuestaria destinada a reestructurar la plantilla constituye una ayuda estatal en el sentido del artículo 87, apartado 1, del Tratado CE. Además la no ejecución de la ayuda pendiente puede constituir ayuda estatal en el sentido del artículo 87, apartado 1, del Tratado CE desde el momento en que todo acreedor que, en una economía de mercado, se encontrara en la situación de los acreedores públicos habría utilizado todas las medidas a su alcance para hacer ejecutar sus créditos.

TEXTO DE LA CARTA

«1. Komisja pragnie poinformować Polskę, że po przeanalizowaniu informacji dostarczonych przez polskie władze w sprawie wyżej wymienionej pomocy, podjęła decyzję o wszczęciu postępowania określonego w art. 88 ust. 2 Traktatu WE.

I. PROCEDURA

2. W marcu 2002 r. Huta Buczek (dalej zwana »TB-HB«) przedstawiła polskim władzom program restrukturyzacji. Dnia 7 maja 2003 r. TB-HB zmieniła nazwę na Technologie Buczek S.A (dalej zwana »TB«).

3. Dnia 5 listopada 2002 r. polska Rada Ministrów zatwierdziła Program restrukturyzacji i rozwoju hutnictwa żelaza i stali w Polsce do 2006 r. (dalej zwany »krajowym programem restrukturyzacji« lub »KPR«). Program ten w głównej mierze pozwala na przyznawanie pomocy publicznej polskiemu przemysłowi stalowemu w związku z jego restrukturyzacją w okresie od 1997 r. do 2006 r. na kwotę maksymalną 3,387 mld PLN (846 mln EUR) ⁽²⁾.

4. KPR został przedłożony UE. Program został oceniony przez Komisję w dniu 25 marca 2003 r. Na tej podstawie Komisja przedstawiła projekt decyzji Rady dotyczący wydłużenia do końca 2003 r. okresu karencji na udzielanie pomocy państwa w polskim sektorze hutnictwa stali w ramach Układu europejskiego (okres ten początkowo obowiązywał tylko do 1997 r.), pod warunkiem, że beneficjenci osiągną rentowność do 2006 r. Decyzja w tej sprawie została przyjęta przez Radę w lipcu 2003 r ⁽³⁾.

5. W związku z tym UE zezwoliła Polsce, w drodze odstępstwa od swoich zasad ⁽⁴⁾, przyznać przemysłowi stalowemu pomoc restrukturyzacyjną. Ostatecznie ustanowienia te zawarto w protokole 8 Traktatu o Przystąpieniu, dotyczącym restrukturyzacji polskiego hutnictwa żelaza i stali ⁽⁵⁾. Potwierdzono w nim zgodę na przyznanie pomocy

⁽²⁾ Zakładając, że 1 EUR równa się 4 PLN.

⁽³⁾ Szczegóły: patrz decyzja Komisji w sprawie C-20/04 z 5.7.2005, pkt 23 i nast.

⁽⁴⁾ UE nie zezwala na pomoc państwa dla sektora stalowego. Patrz Komunikat Komisji w sprawie ratowania i pomocy na restrukturyzację i na zamykanie zakładów sektora stali (Dz.U. C 70 z 19.3.2002, str.21).

⁽⁵⁾ Por. protokół nr 8 Traktatu o Przystąpieniu w sprawie restrukturyzacji polskiego hutnictwa żelaza i stali, Dz.U. L 236 z 23.9.2003, str. 948.

państwa ośmiu wyznaczonym przedsiębiorstwom, w tym TB-HB, na kwotę nie większą niż 3,387 mld PLN przed końcem 2003 r.

6. W celu zapewnienia przestrzegania warunków zawartych w protokole, protokół 8. określa szczegółowe przepisy dotyczące wdrażania i monitorowania. Miedzy innymi, Polska ma obowiązek przedstawiania dwa razy w roku sprawozdania monitorującego, a w latach 2003, 2004, 2005 i 2006 przeprowadza się niezależną ocenę wyników monitorowania. Jak do tej pory sprawozdania z działalność TB zostały przedstawione w lutym 2004 r. i kwietniu 2005 r. Zostały one omówione z władzami polskimi oraz beneficjentami pomocy i zatwierdzone przez służby Komisji i polskie władze.
7. W wyniku przeprowadzonej w 2005 r. niezależnej oceny, w której odnotowano rosnące zobowiązania finansowe TB wobec wierzcicieli publicznych przy jednoczesnym braku rentowności, służby Komisji zwróciły się do Polski w pismach z dnia 29 marca 2005 r., 1 sierpnia 2005 r. i 2 grudnia 2005 r. z prośbą o przedłożenie dodatkowych informacji. Polska odpowiedziała pismami z dnia 23 czerwca 2005 r., 28 września 2005 r. i 14 lutego 2006 r.

II. SZCZEGÓLOWY OPIS POMOCY

1. Grupa TB

8. TB jest polskim producentem rur w Sosnowcu w województwie śląskim ⁽⁶⁾. Spółka prowadzi produkcję wyrobów stalowych w trzech obiektach produkcyjnych: w ciągnarce rur ze szwem, ciągnarce rur ze stali wysokostopowanych oraz odlewni walców hutniczych. Całkowite zdolności produkcyjne Spółki wynoszą około 60 tys. ton i w ciągu ostatnich lat nie uległy zmianie. Mając na uwadze łączne zdolności produkcyjne w Polsce w odniesieniu do wyrobów stalowych, które wynoszą ok. 9 mln ton, TB jest relatywnie niewielkim podmiotem na rynku wyrobów stalowych.
9. Po utracie ponad połowy kapitału własnego w latach 2001-2003 (z 42 mln PLN do 16 mln PLN) w 2004 r. kapitał własny TB ustabilizował się na poziomie ok. 20 mln PLN (5 mln EUR). Niemniej jednak wartość aktywów netto spadła z 27 mln w 2003 i 2004 r. do 12 mln EUR w 2005 r. Działalność Spółki nadal przynosiła straty i pod koniec 2004 r. jej zobowiązania wyniosły około 80 mln PLN. Jednocześnie obroty TB wyniosły około 170 mln PLN — mniej więcej tyle samo co poniesione koszty.
- ⁽⁶⁾ Informacje na temat TB zaczerpnięto z Programu restrukturyzacji Huty Buczek na okres 2002-2006 z marca 2002 r., będącego podstawą akceptacji pomocy po przyjęciu KPR.

10. Górnogórski Fundusz Restrukturyzacyjny (dalej zwany »GFR«) jest większościowym udziałowcem TB S.A. i posiada około 78,1 % akcji. Do października 2005 r. głównym udziałowcem GFR był Eurofaktor S.A. z 51,3 % akcji (którego udziałowcami są prywatni inwestorzy, m.in. Bonum Sp. z o.o. z 37,25 % akcji, ING TFI z 13,40 %, Polmetal Sp. z o.o. z 11,31 %, Stabilo Group Sp. z o.o. z 10,93 % oraz inni prywatni inwestorzy). W październiku 2005 r. Stabilo Group Sp. z o.o. kupiła akcje firmy Eurofaktor. Inni udziałowcy GFR to Fundusz Górnogórski S.A. z 39,2 % akcji, którego głównym akcjonariuszem jest województwo śląskie z 93 % akcji, oraz Getin Bank z 9,5 % akcji.

11. Obecnie TB posiada cztery spółki zależne:

- P.U.R.M. (Przedsiębiorstwo Usług Remontowo-Mechanicznych) »REMEBUD« Sp. z o.o. (w której TB posiada 100 % udziałów), które świadczy usługi w zakresie remontów maszyn i urządzeń produkcyjnych na rzecz TB. W grudniu 2005 r. TB wydzieliła ze swoich struktur działalność dotyczącą układów wydechowych dla przemysłu motoryzacyjnego i przesunięła ją do tej spółki zależnej, której nazwę zmieniono na Buczek Automotive (dalej zwana »TB-Automatic«). W dniu 1 grudnia 2005 r. do dotychczasowych 76 pracowników TB-Automatic przesunięto dalsze 227 osób.
- Huta Buczek Sp. z o.o. (dalej zwana »HB«, w której TB posiada 100 % udziałów); jest wydzielonym w dniu 1 stycznia 2005 r. z firmy TB zakładem produkcji walców hutniczych, zatrudniającym 227 pracowników.
- Buczek — HB — Z.P.R. Sp. z o. o. (dalej zwana »TB-ZPR«, w 18 % należy do HB, pozostałe akcje są w posiadaniu pracowników spółki), świadczy usługi w zakresie produkcji rur ciągnionych oraz wykrawania i przetwarzania stali i zatrudnia 100 osób. Wyposażenie do produkcji, które jest dzierżawione przez TB-ZPR, jest w dalszym ciągu własnością TB.
- P.U.T. (Przedsiębiorstwo Usług Transportowych) »SAMKOL« Sp. z o. o. (w której HB posiada 100 % udziałów), świadczy usługi transportowe na rzecz TB i zatrudnia 27 osób. Obecnie Spółka znajduje się w fazie postępowania likwidacyjnego.

2. Plan restrukturyzacji na rok 2002 i jego zatwierdzenie

12. W 2002 r. w celu przewyciężenia trudnej sytuacji finansowej Spółki opracowany został wyżej wymieniony plan restrukturyzacji.
13. Plan operacyjny restrukturyzacji przewidywał koncentrację działań firmy na produkcji rur kalibrowanych ze szwem, i w tym kierunku zostały zaplanowane wszystkie nowe inwestycje. Już w 2002 r. zakupiono urządzenia do taśmy stalowej aluminiowanej do zastosowania w produkcji

układów wydechowych dla przemysłu motoryzacyjnego. Ponadto plan przewidywał kontynuację produkcji walców, na którą HB-TB miał w Polsce monopol. Jednak w idealnym przypadku planowano wydzielenie tej działalności celem pozyskania inwestora strategicznego. Ostatecznie Spółka miała kontynuować produkcję rur wysokostopowych, do której w bardzo niskim stopniu wykorzystywane są moce produkcyjne, bez podejmowania dodatkowych inwestycji. W sumie przewidywano inwestycje na kwotę 25 mln PLN.

14. Ponadto przewidziano wdrożenie programu redukcji kosztów, w tym redukcję liczby pracowników z 532 do 407. Dlatego też na lata 2002-2006 przewidziano łączną sumę kosztów w wysokości 2 910 000 PLN. W szczególności w celu redukcji zatrudnienia o 161 osoby przewidziano uzyskanie 823 000 PLN zewnętrznej pomocy publicznej o ekwiwalencie dotacji netto 597 000 PLN (ok. 150 000 EUR) (358 000 PLN na rok 2002 r. — 258 000 PLN ekwiwalentu dotacji netto, i 465 000 PLN na rok 2003 r. — 339 000 PLN ekwiwalentu dotacji netto) (7).

15. Ponadto przewidziano pomoc w wysokości 2,754 mln PLN (ok. 600 000 EUR) na badania naukowe i rozwój (dalej zwane »BiR«), w tym 1 250 000 PLN na 2002 r. stanowiące 900 000 PLN w przeliczeniu na ekwiwalent dotacji netto oraz 2 540 000 PLN na 2003 r., stanowiące 1 854 000 PLN w przeliczeniu na ekwiwalent dotacji netto (8). Pomoc ta miała zostać przyznana na zakończenie działań w zakresie BiR, aby umożliwić rozszerzenie assortimentu produktów: rur dla przemysłu motoryzacyjnego, spożywczego, rur o dużych średnicach, oraz akcesoriów wykonanych z gładkiej lub perforowanej aluminiowanej taśmy stalowej.

16. Ponadto przewidziane zostały środki na restrukturyzację finansową w wysokości 8,411 mln PLN w przeliczeniu na ekwiwalent dotacji netto (ok. 2,1 mln EUR) w celu umorzenia dluwu w wysokości około 3,392 mln PLN (głównie zobowiązań z tytułu podatku od nieruchomości wobec Urzędu Miasta, oraz w mniejszym stopniu na rzecz Urzędu Skarbowego oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, dalej zwanego »ZUS«) oraz zmiany harmonogramu spłat zadłużenia w wysokości 6,014 mln PLN wobec ZUS i Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (dalej zwanego »PFRON«), o wartości 5,019 mln PLN w przeliczeniu na ekwiwalent dotacji netto (5,001 mln PLN wobec ZUS plus 18 000 PLN wobec PFRON). Celem restrukturyzacji finansowej było przeznaczenie środków na zakup materiałów i utrzymanie ciągłości produkcji firmy (9). Zgodnie z informacją zawartą w poniższej tabeli przewidziana łączna wartość ekwiwalentu dotacji netto pomocniczo z pomocą na cele restrukturyzacji zatrudnienia oraz BiR wynosiła 11,762 mln PLN (ok. 3 mln EUR):

(7) Patrz biznes plan z marca 2002 r., str. 74

(8) Patrz biznes plan z marca 2002 r., str. 74

(9) Patrz biznes plan z marca 2002 r., str. 74

Tabela 1

Planowana pomoc państwa dla TB na lata 2002-2003

Instytucja	Charakter pomocy	PLN 000 (EDN)	PLN 000 (EDN)
PFRON (2002 r.)	Rozłożenie na raty	136	3
PFRON (2003 r.)	Rozłożenie na raty	270	15
Łącznie w formie rozłożeń na raty:		406	18
Gmina Sosnowiec	Umorzenie zobowiązań	2,964	2,964
Urząd Skarbowy	Umorzenie zobowiązań	163	163
ZUS	Umorzenie zobowiązań	265	265
Łączna kwota umorzonych zobowiązań		3,392	3,392
ZUS	Rozłożenie na raty	6,014	5,001
Ogółem	Restrukturyzacja finansowa	9,812	8,411
	Restrukturyzacja zatrudnienia	823	597
	BiR	3,790	2.754
	Całkowita wartość pomocy	14,425	11,762

17. Plan restrukturyzacji potwierdza także, że w latach 1997-2001 HB-TB otrzymała pomoc państwa w wysokości 4 422 411 PLN w przeliczeniu na ekwiwalent dotacji netto.
18. W KPR przypisano Spółce pomoc w wysokości 16 184 411 PLN, odpowiadającą kwotom udzielonym w latach 1997-2001 oraz pomocy przewidzianej w planie restrukturyzacji.
- 3. Otrzymanie pomocy państwa**
19. TB nie uzyskała potencjalnej pomocy państwa w wysokości 11,762 mln PLN(ekwiwalent dotacji netto), przyznanej jej w ramach KPR. W rzeczywistości Spółka

otrzymała pomoc mniejszą o 9,527 mln PLN. Faktycznie, do końca 2003 r. nie nastąpiły zaplanowane umorzenia i rozłożenia na raty publicznych zobowiązań Spółki. Najwyraźniej dopiero po roku 2003, kiedy przyznanie pomocy państwa nie było już możliwe, podjęto kroki w kierunku rozwiązania kwestii zobowiązań. Tymczasem Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) nie zezwolił na jakiekolwiek umorzenie zobowiązań z tytułu podatku od nieruchomości po 2003 r⁽¹⁰⁾. Ponadto TB twierdzi, że »z przyczyn finansowych [TB] nie zdołała skorzystać ze zwolnień w zakresie zaległości wobec ZUS.«⁽¹¹⁾

20. Według opinii konsultanta pomocy państwa, jaką otrzymała Spółka, wyniosła jedynie 2,235 mln PLN (ekwiwalent dotacji netto)⁽¹²⁾. Z czego 2,045 mln PLN przeznaczone było na BiR, a 190 400 PLN na restrukturyzację zatrudnienia⁽¹³⁾. Działania te można podsumować w następujący sposób:

Tabela 2

Pomoc państwa przyznana na rzecz TB S.A. w latach 2002 i 2003

PLN 000 (EDN)	2002	2003	Ogółem
Plan	1,161	10,601	11,762
Rzeczywista pomoc	739	1,497	2,235
Różnica (rzeczywista pomoc minus plan)	(422)	(9,104)	(9,527)

21. Ponadto, w zaktualizowanym biznes planie na rok 2005 Spółka wskazuje, iż otrzymała dotację budżetową na restrukturyzację zatrudnienia na okres od 2004 do 2006 r. w wysokości 877 000 PLN⁽¹⁴⁾.

4. (Nie) Wprowadzenie w życie planu restrukturyzacji z 2002 roku

22. Plan restrukturyzacji nie został w pełni wprowadzony w życie przez TB z następujących powodów:

⁽¹⁰⁾ Potwierdzone w zaktualizowanym planie restrukturyzacji firmy z września 2005 r., str. 71.

⁽¹¹⁾ Potwierdzone w zaktualizowanym planie restrukturyzacji firmy z września 2005 r., str. 71.

⁽¹²⁾ Sprawozdanie końcowe niezależnego konsultanta Komisji z kwietnia 2005 r., str. 14.

⁽¹³⁾ Potwierdziły to dane liczbowe zawarte w przekazanym przez Polskę w cyklu półrocznym sprawozdaniu monitorującym, np. dla 2003 r. patrz sprawozdanie UOKiK nr 2, załącznik 5, str. 5. Fakt, że biznes plan TB S.A. na rok 2005 wskazuje mniejszą kwotę, która najwyraźniej wyłącza środki na BiR, jest nie do przyjęcia.

⁽¹⁴⁾ Patrz biznes plan z września 2005 r., str. 83

23. TB nie była w stanie uzyskać wsparcia finansowego od kredytodawców oraz lokalnych instytucji finansowych, jak zostało to określone w pkt. 9 lit. c) protokołu nr 8. W rzeczywistości już w 2003 r. TB-HB ponownie znalazła się w trudnej sytuacji finansowej, ponieważ bank ograniczył oferowane jej możliwości kredytowe. Sytuacja uległa poprawie jedynie dzięki pojawiению się inwestora finansowego — GFR, który wykupił znaczną liczbę obligacji, które następnie zostały zamienione na pożyczki długoterminowe. Niemniej jednak, zgodnie z opinią konsultanta TB musi nadal dążyć do zabezpieczenia długoterminowego wsparcia ze strony instytucji finansowych⁽¹⁵⁾.
24. TB jedynie częściowo obniżała koszty inwestycji, tym samym nie zastosowała się do postanowień określonych w pkt. 9 lit. c) protokołu nr 8. Konsultant rzeczywiście potwierdził, że w 2005 r. wymóg ten został spełniony jedynie częściowo⁽¹⁶⁾.
25. W ramach realizacji programu obniżenia kosztów TB jedynie częściowo zrealizowała program restrukturyzacji zatrudnienia. Zatrudnienie zostało zmniejszone z 550 do 294 osób nie dlatego, że zredukowano poziom zatrudnienia w podstawowej działalności firmy, lecz dlatego, że wydzielono dział produkcji walców, który przekształcono w spółkę HB⁽¹⁷⁾.
26. TB nie zdołała poprawić wydajności i skuteczności zarządzania spółek, jak zostało to określone w pkt. 9 lit. a) podpunkt 2. protokołu nr 8. W istocie, od roku 2001 zarząd TB S.A. zmienił się kilkakrotnie, tj. w październiku 2003 r., na początku 2004 r. i pod koniec 2005 r.
27. W ramach planu restrukturyzacji finansowej TB dokonuje przeglądu strategii spółek zależnych, jak zostało to określone w pkt 9 lit. a) podpunkt 3. protokołu nr 8, lecz nie włączyła na powrót spółek zależnych. Wręcz przeciwnie, utworzyła kilka nowych.
28. Również wyników sprzedaży w żadnym wypadku nie można uznać za zadowalające. Pod koniec 2005 r. TB zaprzestała produkcji niedochodowych rur ze stali wysoko stopowanych bez szwu oraz ze szwem. Zaprzestała również produkcji rur ze szwem ze stali chromowych. Podsumowując, przegląd wyników sprzedaży TB za 2005 r. wskazywał, że produkcja osiągnęła jedynie 39 % poziomu przewidzianego w planie z 2002 r.⁽¹⁸⁾ i 55 % poziomu, przyjętego przez Spółkę w skorygowanej prognozie przekazanej konsultantom w 2005 r.
29. Ponadto ogólne wyniki TB uległy pogorszeniu i obecna sytuacja Spółki jest bardzo trudna. Od 2003 r. Spółka odnotowuje straty brutto, a w 2005 r. odnotowała ujemne marże operacyjne.
30. TB nie jest na drodze do odzyskania żywotności ekonomicznej, jak wymaga pkt 1 protokołu nr 8. W 2004 r. niezależny konsultant Komisji uznał, że TB »w dalszym ciągu prowadzi działalność handlową, mimo że jest niewypłacalny. Tym niemniej uznano, że Spółka mogłaby w dalszym ciągu osiągnąć zdolność do konkurencyjnego rynku w 2006 r.⁽¹⁹⁾, pod warunkiem spełnienia pewnych kluczowych założeń, między innymi posiadania stabilnego zespołu kierownictwa wyższego szczebla. W 2005 r. niezależny konsultant uznał, że chociaż trudna sytuacja, w której TB znalazła się w 2003 r., a która wiązała się z utratą płynności finansowej została przezwyciężona, »to sytuacja Spółki pozostaje niepewna« i istnieje »duże ryzyko, że Spółka nie osiągnie ekonomicznej żywotności«⁽²⁰⁾. W sprawozdaniu okresowym dotyczącym Polski na rok 2006 konsultant poinformował, że Spółka »pod koniec 2006 r. prawdopodobnie nie zdoła przejść testu rentowności«⁽²¹⁾. Zostało to potwierdzone w sprawozdaniu monitorującym Polski z marca 2006 r., w którym potwierdzono, że TB nie zdoła przejść testu rentowności.
31. W celu przezwyciężenia tego problemu TB wielokrotnie zmieniała swoją strategię restrukturyzacji zarówno w październiku 2003 r., jak i we wrześniu 2005 r. Zmiany z września 2005 r. zostały przedstawione Komisji wraz z wnioskiem o zatwierdzenie zgodnie z pkt. 10 protokołu nr 8. Spółka zmieniła jednak plan po raz kolejny pod koniec 2005 r., i obecnie planuje się likwidację TB. Konsultant został poinformowany o zmianie strategii ustnie w lutym 2006 r. Zmieniony plan z lutego 2006 r. został przygotowany, lecz nie został przedłożony Komisji. Podczas wizyty w firmie w marcu 2006 r. konsultant został jednak poinformowany, że plan ten jest już nieważny oraz że przygotowywana jest nowa strategia.

5. Wzrost zadłużenia

32. Według danych z najnowszego sprawozdania monitorującego Polski z marca 2006 r., na dzień 31 grudnia 2005 r. TB posiada następujące zobowiązania publicznoprawne:
- z tytułu ubezpieczeń społecznych wobec ZUS w wysokości około 14,131 mln PLN;
 - z tytułu podatku od nieruchomości (na rzecz Gminy Sosnowiec) w wysokości około 5,459 mln PLN;
 - wpłaty należne PFRON w wysokości 0,834 mln PLN.
33. Zatem w 2005 r. zobowiązania wobec wierzycieli publicznych, wraz z odsetkami, wzrosły do 20,4 mln PLN (ok. 5,1 mln EUR)⁽²²⁾. Według opinii konsultanta kwota ta rocznie wzrasta o 16 %. Niemniej jednak od grudnia 2003 r. Spółka wywiązuje się przynajmniej z bieżących zobowiązań wobec wyżej wymienionych podmiotów.

⁽¹⁹⁾ Sprawozdanie końcowe ESC ze stycznia 2004 r., str. 1.

⁽²⁰⁾ Sprawozdanie końcowe ESC z kwietnia 2005 r., str. 1.

⁽²¹⁾ Sprawozdanie końcowe ESC z lutego 2006 r., str. 17.

⁽²²⁾ Na TB ciągłe zaległe zobowiązania w wysokości 36 mln PLN wobec jej głównego udziałowca Eurofaktor oraz w wysokości 8 mln wobec innych wierzycieli handlowych, a zatem łącznie co najmniej 74 mln. Sprawozdanie końcowe ESC z lutego 2006 r., str. 16.

⁽¹⁵⁾ Sprawozdanie końcowe ESC z kwietnia 2005 r., str. 15.

⁽¹⁶⁾ Sprawozdanie końcowe ESC z kwietnia 2005 r., str. 13.

⁽¹⁷⁾ Sprawozdanie końcowe ESC z kwietnia 2005 r., str. 15.

⁽¹⁸⁾ Sprawozdanie końcowe ESC z lutego 2006 r., str. 16.

34. Według informacji udzielonych przez Polskę, władze publiczne, które są wierzytelmi TB S.A., podjęły pewne działania egzekucyjne wobec Spółki. W szczególności Urząd Miasta Sosnowca podjął kroki polegające na zajęciu rachunku bankowego należącego do TB celem windykacji swoich należności i otrzymał kwotę w wysokości około 1 mln PLN. Ponadto, w trybie art. 66 Ordynacji podatkowej, przeniesiono na gminę Sosnowiec własność nieruchomości należących do Spółki w celu pokrycia zaległości wobec gminy o łącznej wartości ok. 1 mln PLN.
35. Ponadto, spowodowano spłatę zaległych zobowiązań wobec ZUS poprzez zajęcie rachunków bankowych oraz ustanowienie hipoteki przymusowej na wartość 14 mln PLN.
36. W odniesieniu do zadłużenia Spółki wobec PFRON nie jest jasne jakie działania egzekucyjne są podejmowane⁽²³⁾.
37. Wydaje się, iż w 2004 r. w wyniku sprzedaży zbędnego majątku TB zdołała spłacić około 5 mln PLN (1,2 mln PLN wobec ZUS i 3,8 mln PLN wobec Urzędu Miasta).
38. Jednakże zajęcie rachunku bankowego okazało się nieskutecznym rozwiązaniem, ponieważ wszelkie środki finansowe przepływające przez rachunek są wykorzystywane na pokrycie wynagrodzeń pracowników. Dlatego windykacja należności następuje w głównej mierze poprzez zakładanie hipotek na majątku Spółki oraz prawa użytkowania wieczystego gruntów. Wartość majątku nie jest jednak znana. Ponadto nie jest jasne, czy hipoteka składników tego majątku nie jest obciążona z tytułu innych wierzytelności, a jeżeli tak, to czy pierwszeństwo w spłacie przysługuje wierzycielom publicznoprawnym.
39. W swoim piśmie z września 2005 r. Polska twierdzi, że planowane przychody TB w wyniku sprzedaży majątku dotychczas dzierżawionego spółkom zależnym — TB-HB (9 mln PLN) i TB-ZPR (6 mln PLN) — oraz jednego ze składników majątku własnego wartego 4,5 mln PLN wyniosą około 25 mln PLN. Polska uważa zatem, że intensyfikacja działań egzekucyjnych, poprzez np. ogłoszenie upadłości Spółki, nie byłaby w takiej sytuacji rozwiązaniami korzystnym dla podmiotów publicznych, ponieważ wiążałoby się to z ryzykiem, iż nie odzyskają oni należnych im kwot.
- ## 6. Najnowsze wydarzenia i likwidacja TB
40. W dniu 19 października 2005 r. miała miejsce ostatnia zmiana zarządu, a pod koniec grudnia 2005 r. zmienił się główny udziałowiec Spółki. Następnie w celu dokonania głębokiej restrukturyzacji majątkowej i finansowej TB ponownie poddała weryfikacji dotychczasową strategię Spółki. Nie wiadomo jednak, czy zmiany te zostały skonsultowane z wierzytelami Spółki.
41. Według przekazanych przez Polskę informacji w ramach restrukturyzacji finansowej zakłada się:
- ugód z głównym wierzyтелем TB — firmą Eurofaktor S.A.;
- spłatę ok. 50 % zobowiązań wobec ZUS — II kwartał 2006 r. (na przełomie I/II kwartału 2006 r. nastąpi spłata ok. 7 mln. PLN; środki na ten cel TB zamierza pozyskać z firmy Eurofaktor S.A., co jest przedmiotem negocjacji w ramach planowanej ugody);
- dalszą spłatę zobowiązań wobec ZUS w wysokości ok. 100 tys. zł miesięcznie; wysokość kwoty wynika z rzeczywistych możliwości płatniczych TB;
- zaległości wobec Urzędu Miasta z tytułu podatku od nieruchomości będą sukcesywnie zmniejszane poprzez przekazywanie w trybie art. 66 Ordynacji podatkowej nieruchomości nieprodukcyjnych. W najbliższym czasie na własność Urzędu Miasta przejdą dwie nieruchomości o wartości 2,2 mln PLN, w tym obecny budynek administracyjno-biurowy;
- spłatę do Urzędu Miasta kwoty ok. 130 tys. zł miesięcznie, co wynika z faktycznych możliwości płatniczych TB.
42. Ponadto Polska poinformowała Komisję, że restrukturyzacja majątkowa obejmować będzie sprzedaż lub przekazanie składników majątkowych na łączną kwotę ok. 50 mln PLN. W szczególności ma zostać sprzedany majątek w postaci budynków i linii produkcyjnych o wartości 19,6 mln PLN (w tym majątek firmy TB-ZPR w wysokości 7,2 mln) oraz udziały HB na kwotę 30 mln PLN.
43. Jedynie TB-Automotive będzie kontynuować działalność na bazie majątku TB. W związku z tym, z majątku TB została wyodrębniona spółka TB-Automotive. Planowane jest przekazanie TB-Automotive także niektórych linii zgrzewających (W-3 i W-4), wraz z niezbędnym oprzyrządowaniem i infrastrukturą, a pozostałe linie produkcyjne TB zamierza sprzedać w IV kwartale 2006 r. Po roku 2006 r. TB zamierza zawiesić produkcję i prowadzić jedynie nadzór właścielski nad spółkami zależnymi. Nie wiadomo, czy wierzyteli otrzymali jakiekolwiek wynagrodzenie w związku z wydzieleniem spółki TB-Automotive, lub czy ich wierzytelności są zabezpieczone hipoteką na majątku spółki, która będzie działać pod firmą TB-Automotive.
44. Komisja uznała, że wynikiem przeprowadzenia tej wszechstronnej restrukturyzacji będzie *de facto* likwidacja TB oraz jej podstawowej działalności w ciągu najbliższych lat, biorąc pod uwagę, że pod koniec roku 2006 produkcja zostanie zawieszona, a sama Spółka zostanie zlikwidowana w 2011 r.

I. OCENA

1. Prawo właściwe

45. Punkt 1 protokołu nr 8 stanowi, że »nie naruszając postanowień artykułu 87 i 88 Traktatu WE, pomoc państwa udzielaną przez Polskę dla celów restrukturyzacji na rzecz określonych części polskiego hutnictwa uznaje się za zgodną ze wspólnym rynkiem«, jeśli, między innymi, warunki określone we wspomnianym protokole są spełnione.

⁽²³⁾ Zgodnie z pismami otrzymanymi w dniach 23 czerwca 2005 r. i 16 maja 2005 r. nie podjęto żadnych działań egzekucyjnych.

46. Okres karencji na udzielanie pomocy w ramach restrukturyzacji dla polskiego hutnictwa w ramach Układu europejskiego został przedłużony przez Radę do dnia 31 grudnia 2006 r. Ustalenie to przyjęto na mocy protokołu nr 8 w ramach traktatu o przystąpieniu Polski do UE. Aby ten cel osiągnąć obejmuje on ramy czasowe przed przystąpieniem i po nim. Dokładniej rzecz ujmując, upoważnia do udzielenia ograniczonej ilości pomocy na cele restrukturyzacji w latach 1997-2003 i zakazuje dalszej pomocy państwa na cele restrukturyzacji polskiego hutnictwa w latach 1997-2006. W tym względzie jednoznacznie różni się od innych przepisów Traktatu o przystąpieniu, takich jak mechanizm przejściowy określony w załączniku IV (»procedura dotycząca istniejącej pomocy«), który dotyczy jedynie pomocy państwa udzielanej przed przystąpieniem w takim stopniu, w jakim »ma ona nadal zastosowanie po dacie przystąpienia. Protokół nr 8 można więc postrzegać jako *lex specialis*, który, w zakresie spraw jakich dotyczy, zastępuje inne przepisy Aktu przystąpienia⁽²⁴⁾.
47. W związku z tym, jako że art. 87 i 88 Traktatu WE normalnie nie dotyczą pomocy udzielonej przed przystąpieniem, która nie ma zastosowania po przystąpieniu, zapisy protokołu nr 8 rozszerzają kontrolę nad pomocą państwa w ramach Traktatu WE do wszelkiej pomocy udzielanej na restrukturyzację polskiego hutnictwa w latach 1997-2006.
48. Możliwe jest podjęcie decyzji zgodnie z art. 88 ust. 2 traktatu WE po przystąpieniu Polski do UE, ponieważ przy braku przepisów szczegółowych w protokole nr 8, powinno się stosować zwykłe reguły i zasady. Dlatego też stosuje się również rozporządzenie Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE (dalej zwane »rozporządzeniem proceduralnym«)⁽²⁵⁾.
- ## 2. Pomoc świadczona niezgodnie z przeznaczeniem
49. Punkt 18 lit. a) protokołu nr 8 uprawnia Komisję »do podjęcia odpowiednich środków, na mocy których każda spółka będzie zobowiązana do zwrotu pomocy otrzymanej z naruszeniem warunków ustanowionych w niniejszym Protokole [...] w przypadku, jeżeli proces monitorowania wykaże, że warunki w uzgodnieniach przejściowych zawartych w niniejszym Protokole nie zostały spełnione«.
50. Przepis ten zobowiązuje Komisję do podjęcia odpowiedniej procedury w przypadku naruszenia zobowiązań ustanowionych w protokole nr 8. Takie naruszenie może być traktowane jako pomoc wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem, jak zdefiniowano w art. 1 lit. g) rozporządzenia proceduralnego, wykorzystaną przez beneficjenta z naruszeniem decyzji w sprawie pomocy państwa. W tym przypadku art. 16 rozporządzenia proceduralnego stanowi, że Komisja może w przypadkach pomocy wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem wszczęć formalne postępowanie wyjaśniające, a zatem nie przewiduje wstępnego postępowania wyjaśniającego.
51. W omawianym przypadku Komisja ma poważne wątpliwości co do odpowiedniego wykorzystania udzielonej pomocy państwa na rzecz TB., ponieważ plan restrukturyzacji nie został w pełni wprowadzony w życie, jak zostało to wyraźnie określone w pkt 9 protokołu nr 8.
52. O niewprowadzeniu planu w życie świadczy *prima facie* fakt, iż Spółka rzeczywiście nie jest w stanie w 2006 r. osiągnąć ekonomicznej żywotności, stanowiącej główny cel specyficznego trybu restrukturyzacji polskiego przemysłu stalowego, jak zostało to określone w pkt 1 protokołu nr 8, odczytywanym w powiązaniu z art. 8 ust. 4 protokołu nr 2 Układu Europejskiego.
53. Ponadto, dowodem na to, że plan nie został zrealizowany są ustalenia niezależnego konsultanta, przypomniane w pkt. 22-23, które wskazują na występowanie różnych niedociągnięć w częściowej realizacji planu.
54. Ponadto wydaje się, że Spółka świadomie podjęła decyzję o zaprzestaniu podstawowej działalności tj. produkcji rur ze szwem, oraz o rozpoczęciu specjalizacji w produkcji rur aluminiowanych dla przemysłu motoryzacyjnego. Sytuacja ta świadczy nie tylko o tym, że strategia restrukturyzacji uległa zasadniczej zmianie, lecz przede wszystkim, świadczy, że TB nie realizuje już planu restrukturyzacji. Co więcej, wydzielona została część działalności do TB-Automatic, która nie podlega pierwotnemu planowi restrukturyzacji i monitorowaniu realizacji zobowiązań podjętych przez TB.
55. Z uwagi na fakt, że w 2006 r. firma nie odzyska ekonomicznej żywotności, a plan restrukturyzacji został jedynie częściowo wprowadzony w życie, wydaje się, że pomoc dla celów restrukturyzacji była wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem. Dotyczy to przede wszystkim pomocy udzielonej w 2002 i 2003 r. w wysokości 2,235 mln PLN, jak również pomocy udzielonej pomiędzy 1997 i 2001 r. w wysokości 4 422 411 PLN.
56. Komisja przyjęła do wiadomości, że niepowodzenie projektu mogło być spowodowane nieuzyskaniem przez firmę wszystkich planowanych środków pomocy. Komisja nie znajduje w tym jednak żadnego uzasadnienia dla wykorzystywania pomocy niezgodnie z przeznaczeniem. Wręcz przeciwnie, fakt ten wskazuje na to, że pomoc została niewłaściwie wykorzystana ponieważ, jej całkowita wartość była wystarczająca do odzyskania przez Spółkę ekonomicznej żywotności.
57. Ponadto Komisja uznała, że część środków pomocy na rzecz restrukturyzacji została przeznaczona na BiR. Niemniej jednak pomoc ta została udzielona w ramach restrukturyzacji, a zatem zgodność omawianej pomocy musi być oceniana w tym właśnie kontekście. Mimo iż Komisja nie wyklucza, że pomoc ta została przyznana na BiR, w świetle obciążień finansowych firmy wydaje się być mało prawdopodobne, aby wydała ona jakikolwiek sumę pieniężną na ten cel.

⁽²⁴⁾ Patrz decyzja z 5.7.2005, sprawa C 20/04, Huta Częstochowa (dotychczas nieopublikowana) i decyzja z 14.12.2004, Třinecké Železáry a.s., Dz.U. C 22 z 27.1.2005, str. 2.

⁽²⁵⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.99, str. 1.

58. Podobne rozumowanie można przyjąć odnośnie do pomocy przeznaczonej na restrukturyzację zatrudnienia udzielonej w ramach procesu restrukturyzacji, a zatem jej zgodność musi być oceniana w tym kontekście. W rzeczywistości niezależny konsultant potwierdza, że jeśli chodzi o redukcję liczby pracowników plan nie został odpowiednio wprowadzony w życie.

59. Wreszcie to samo uzasadnienie ma zastosowanie także w przypadku pomocy udzielonej w latach 1997-2001. Fakt, że rentowność firmy nie została przywrócona, oznacza, że plan nie został wprowadzony w życie, a pomoc była wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem.

60. Ponieważ zgodnie z nowym planem TB zostanie zlikwidowana, na tym etapie Komisja ma wątpliwość czy może zgodzić się na jakiekolwiek zmiany planu restrukturyzacji na mocy pkt 10 protokołu nr 8, ponieważ nie przewidują one powrotu Spółki do rentowności.

3. Przyznanie dodatkowej pomocy po roku 2003

61. Punkt 18 lit. c) protokołu nr 8 uprawnia Komisję »do podjęcia odpowiednich środków na mocy których każda spółka będzie zobowiązana do zwrotu pomocy otrzymanej z naruszeniem warunków ustanowionych w niniejszym Protokole [...] w przypadku, jeżeli proces monitorowania wykaże, że Polska, w trakcie okresu restrukturyzacji udzieliła dodatkowej niezgodnej pomocy państwa na rzecz hutnictwa i spółek objętych pomocą w szczególności«.

62. Przepis ten zobowiązuje Komisję do podjęcia odpowiedniej procedury w przypadku udzielenia jakiekolwiek dodatkowej pomocy państwa na rzecz polskiego hutnictwa stali. Punkt 6 ust. 3 protokołu nr 8 wyraźnie zabrania udzielania jakiekolwiek dodatkowej pomocy państwa na cele inne niż te określone w pkt 6. Zgodnie z pkt 6 ust. 2 pomoc udzielona TB-HB obejmuje jedynie lata 1997 — 2003. A zatem pkt 18 lit. c) w powiązaniu z pkt. 6 upoważnia Komisję do podjęcia działań w odniesieniu od wszelkiej pomocy udzielonej na rzecz polskiego hutnictwa po 2003 r.

63. Komisja obawia się, że pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 TWE została udzielona TB po 2003 r. Po pierwsze w odniesieniu do dotacji budżetowych na restrukturyzację zatrudnienia na lata 2004 i 2006 w wysokości 877,000 PLN. Po drugie, Komisja ma wątpliwości, czy nieegzekwowanie spłaty zaległości publicznoprawnych nie zawiera elementów pomocy publicznej.

64. W związku z drugą z wymienionych kwestii Komisja przypomina, że art. 87 ust. 1 TWE dotyczy interwencji, które — występując w różnych formach — zmniejszają obciążenia budżetu przedsiębiorstwa i tym samym, nie stanowiąc subwencji sensu stricto, mają ten sam charakter i identyczne skutki. Zostało to wielokrotnie potwierdzone w przypadkach, gdy instytucja publiczna odpowiedzialna za pobieranie składek na ubezpieczenie społeczne toleruje niedotrzymanie lub opóźnienie płatności tych składek, ponieważ zachowanie to poprzez zmniejszenie obciążzeń związanych z normalnym funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych bez wątpienia daje przedsiębiorstwu będącemu beneficjentem pomocy znaczącą prewagę konkurencyjną⁽²⁶⁾.

65. Innymi słowy, w przypadku gdy władze krajowe wyrażają zgodę na odroczenie spłaty płatności, z pewnością przynosi to znaczącą korzyść beneficjentowi. Zamiast tego władze krajowe mogłyby zażądać natychmiastowej spłaty całkowitej kwoty zadłużenia, w razie konieczności przejmując majątek zabezpieczony hipoteką⁽²⁷⁾. Korzyść ta może zostać uznana za pomoc państwa w rozumieniu art. 87 traktatu TWE wówczas, gdy otrzymujące ją przedsiębiorstwo nie byłoby w stanie jej uzyskać na normalnych warunkach rynkowych⁽²⁸⁾. Tak jest w przypadku, jeżeli dłużnik proponuje spłatę zadłużenia w celu uniknięcia likwidacji, lecz po dokonaniu dogłębnej analizy okazuje się, że korzyści związane z uzyskaniem oferowanej sumy w ramach zmiany harmonogramu spłat nie przekroczą sumy możliwej do uzyskania w drodze ewentualnej upadłości firmy⁽²⁹⁾.

66. W omawianym przypadku Komisja rzeczywiście nie jest pewna, czy wierzyciel prywatny wyraziłby zgodę na restrukturyzację dłużnika. Zamiast tego wydaje się, że wierzyciele publiczni powinni byli doprowadzić do ogłoszenia upadłości TB i w ten sposób uzyskać spłatę zaległych sum.

67. Doprowadzenie do ogłoszenia upadłości Spółki wydaje się właściwe, ponieważ sytuacja finansowa TB nie pozwalała na oczekiwanie zwrotu z inwestycji, co wynika z faktu, że Spółce nigdy nie udało się przewyciążyć powstałych trudności. Przeciwnie, w 2004 i 2005 r. poziom zadłużenia i koszty rosły, podczas gdy wielkość sprzedaży spadła. W rzeczywistości wielkość kosztów była zbliżona do wartości obrotów firmy, a marże operacyjne i wskaźnik EBIT były ujemne. Ponadto od końca 2005 r., zamiast zmierzać w kierunku rentowności TB, ma na celu likwidację podstawowej działalności Spółki. W tym celu firma wydzieliła jedynie bardziej dochodowe spółki (HB i TB-Automotive) i nie jest jasne, czy uzyskała na to zgodę wierzycieli, ani czy wertywalności wierzycieli zostały zabezpieczone na majątku produkcyjnym.

⁽²⁶⁾ Sprawa C-256/97 DMT [1999] ECR I-3913, ust. 21.

⁽²⁷⁾ Sprawa T-36/99 Lenzing, dotychczas niepublikowana, ust. 146.

⁽²⁸⁾ Por. C-342/96 Tubacex [1999] ECR I-2459, ust. 46, C-256/97 DMT [1999] ECR I-3913, ust. 21, C-480/98 Magefesa [2000] ECR I-8717, T-152/99 HAMSA [2002] ECR II-3049, ust. 167.

⁽²⁹⁾ Sprawa T-152/99 HAMSA [2000] ECR II-3049, ust. 170.

68. Ponadto planowana restrukturyzacja majątku wydaje się mało realna. Po dziś dzień Spółka nie była w stanie uzyskać więcej niż 5 mln PLN gotówką ze sprzedaży majątku. W szczególności nie wprowadzono w życie planu na rok 2005, w którym założono wygenerowanie 20 mln PLN do końca 2005 r. Również mało realna wydaje się kolejna propozycja dotycząca spłaty zadłużenia i Komisja ma wątpliwości, czy w międzyczasie została ona odpowiednio wdrożona. Mając na uwadze planowaną likwidację Spółki, wydaje się być bardzo mało prawdopodobne, aby w świetle obciążen finansowych otrzymała ona dodatkową pożyczkę. Wreszcie, proponowane miesięczne spłaty zadłużenia w wysokości 100 000 PLN i 130 000 PLN uzależnione są od istnienia możliwości płatniczych TB, które faktycznie nie istnieją. Podsumowując, bardzo wątpliwym wydaje się, by Spółka osiągnęła oczekiwane rezultaty z restrukturyzacji majątku. Nie tylko nie zdano osiągnąć zakładanych wyników w 2005 r., lecz dodatkowo Spółka zakłada osiągnięcie jeszcze wyższych wyników w przyszłości.

69. Z drugiej strony, wierzyteli publicznoprawni, gmina i ZUS posiadają zabezpieczenia swoich wierzytelności na majątku Spółki. Istnieje duże prawdopodobieństwo pozyskania przez nich środków pieniężnych w ramach zbiorowego postępowania upadłościowego zgodnie z polskim prawem upadłościowym.

70. W związku z pogorszeniem się sytuacji firmy oraz jej aktywów jakkolwiek wierzytelny w normalnych warunkach powinien wykorzystać swoje zabezpieczenia⁽³⁰⁾ nie później niż po otrzymaniu informacji o ostatnich zmianach do planu restrukturyzacji, na które najwyraźniej nie miał żadnego wpływu. Wydaje się zatem, że przynajmniej od tego momentu należałoby uznać niepojętowanie działań egzekucyjnych za przynoszące korzyść TB. Tego rodzaju pomoc państwa byłaby niezgodna ze wspólnym rynkiem, ponieważ pkt 6 protokołu nr 8 zabrania jakiekolwiek pomocy na cele restrukturyzacji dla polskiego przemysłu stalowego, innej niż ta wyraźnie określona w punkcie 3⁽³¹⁾.

4. Inne podstawy dopuszczalności pomocy

71. Wreszcie, Komisja nie widzi żadnych innych powodów, które mogłyby uzasadniać przedmiotową pomoc. W szczególności, nie jest w stanie stwierdzić, że warunki pomocy na B&R zostały spełnione, zwłaszcza, że w przypadku przedsiębiorstwa w trudnej sytuacji ekonomicznej każda pomoc musi być oceniana w świetle procesu jego restrukturyzacji.

5. Beneficjent pomocy

72. Komisja jest zdania, że beneficjentem pomocy jest grupa TB wraz z spółkami zależnymi, być może z wyjątkiem TB-

⁽³⁰⁾ W tym sensie sprawa T-36/99, Lenzing, dotycząca niepublikowana, ust. 160, SPI orzekł, że wierzytelny publiczny z odpowiednimi zabezpieczeniami nie powinien czekać zbyt długo z zastosowaniem zbiorowych środków egzekucyjnych.

⁽³¹⁾ Miałoby to również zastosowanie w przypadku braku protokołu nr 8, ponieważ punkt 1 Komunikatu Komisji w sprawie pomocy doraźnej i na restrukturyzację oraz pomocy na zamknięcie działalności w sektorze stalowym (Dz.U. C 70 z 19.3.2002, str. 8) stwierdza, że pomoc na cele restrukturyzacji w sektorze hutnictwa stali jest niezgodna ze wspólnym rynkiem.

ZPR. W szczególności spółki HB i TB-Automotive są jednoznacznie częścią tego samego podmiotu gospodarczego, tj. grupy TB, ponieważ TB posiada w nich 100 % udziałów. Spółki te powstały jedynie wskutek restrukturyzacji prawnej firmy, zgodnie z którą aktywa walutowi zostały przekazane HB, a aktywa produkcyjne układów wydechowych dla przemysłu motoryzacyjnego spółce TB-Automotive bez przeprowadzenia prawidłowej analizy.

73. Ponadto jest również jasne, że cała grupa, w szczególności HB i TB-Automotive, skorzystała z pomocy na restrukturyzację. W rzeczywistości, pomoc ta pozwoliła na rozpoczęcie produkcji obecnie prowadzonej przez TB-Automotive, pomimo obciążen finansowych firmy. Wreszcie, jeśli przeprowadzono jakiekolwiek badania, niewątpliwie skorzystały na nich spółki HB i TB-Automotive.

V. WNIOSZEK

74. Niniejszą decyzję uważa się za decyzję o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego w rozumieniu art. 88 ust. 2 Traktatu WE i rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999. Komisja, działając zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 88 ust. 2 traktatu WE, zwraca się do Polski z prośbą o przedstawienie swoich uwag i dostarczenie wszelkich informacji, które mogłyby być użyteczne do celów oceny pomocy, w terminie jednego miesiąca od dnia otrzymania niniejszego pisma. W szczególności informacje powinny zawierać:

- informacje dotyczące wykorzystania pomocy przyznanej grupie TB oraz dowody wskazujące, że pomoc ta była wykorzystywana zgodnie z przeznaczeniem (w przypadku braku informacji Komisja przyjmuje, że pomoc była wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem);
- wyjaśnienie, dlaczego dług nie został umorzony przed końcem 2003 r. oraz postanowienia odpowiednich decyzji UOKiK z 2004 r.;

- informacje dotyczące rozwoju sytuacji w zakresie zadłużenia wobec wierzytelni publicznych i działań egzekucyjnych wierzytelni publicznych, a także wartości otrzymanych przez nich zabezpieczeń. W tym kontekście wymaga się informacji dotyczących aktywów grupy TB, które zostały objęte zabezpieczeniami (w szczególności jakich spółek one dotyczą), czy aktywa te można będzie wymienić na gotówkę, jeśli zabezpieczenia te zostaną wyegzekwowane, oraz czy zabezpieczenia wierzytelni publicznych nie kolidują z zabezpieczeniami innych wierzytelni na tym samym majątku z wcześniejszą datą;

- informacje, czy ostatnie plany restrukturyzacji majątku były skuteczne (w przypadku braku informacji Komisja przyjmuje, że nie były);
 - w odniesieniu do wydzielonych spółek informacje, czy wzęto pod uwagę okoliczności faktyczne, czy spółki zostały wydzielone za zgodą wierzcicieli oraz czy skonsultowano się z nimi w tej sprawie w jakikolwiek inny sposób;
 - informacje dotyczące dotacji z budżetu na restrukturyzację zatrudnienia w wysokości 877 000 PLN oraz jej podstawy prawnej.
75. Komisja zwraca się do Polski z prośbą o natychmiastowe przekazanie kopii niniejszego pisma grupie TB.
76. Komisja pragnie przypomnieć Polsce, że art. 88 ust. 3 traktatu WE ma skutek zawieszający i zwraca uwagę na art. 14 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999, który stanowi, że wszelka pomoc udzielona bezprawnie może zostać odzyskana w drodze windykacji od beneficjenta.
77. Komisja uprzedza Polskę, że udostępnia zainteresowanym stronom informacje, publikując niniejsze pismo wraz z jego streszczeniem w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Poinformuje również zainteresowane strony w krajach EFTA, będące sygnatariuszami porozumienia EOG, publikując zawiadomienie w Suplemencie EOG do *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej* oraz poinformuje Urząd Nadzoru EFTA przesyłając kopię niniejszego pisma. Wszystkie zainteresowane strony zostaną wezwane do przedstawienia uwag w ciągu jednego miesiąca od dnia publikacji.»

Notificación previa de una operación de concentración**(Asunto nº COMP/M.4325 — BC Partners/Buziol/Fashion Box Group)****Asunto que podría ser tratado conforme al procedimiento simplificado**

(2006/C 196/07)

(Texto pertinente a efectos del EEE)

1. El 11 de agosto de 2006, la Comisión recibió la notificación, de conformidad con el artículo 4 del Reglamento (CE) nº 139/2004 del Consejo⁽¹⁾, de un proyecto de concentración por el cual las empresas Canal Investment SA, controlada por BC Partners Holdings Limited («BC Partners», Guernsey), y Buziol Investment Soparfi SA («Buziol») adquieren el control conjunto, a tenor de lo dispuesto en la letra b) del apartado 1 del artículo 3 del citado Reglamento, de Fashion Box Group S.p.A. («FBG», Italia), controlada previamente sólo por Buziol, mediante la adquisición de sus acciones.

2. Las actividades comerciales de las empresas en cuestión son las siguientes:

- BC Partners: fondos de inversión privados;
- Buziol: bienes inmuebles;
- FBG: diseño, fabricación y comercialización de ropa informal y accesorios masculinos y femeninos.

3. Tras un examen preliminar, la Comisión considera que la operación notificada podría entrar en el ámbito de aplicación del Reglamento (CE) nº 139/2004. No obstante, se reserva su decisión definitiva al respecto. En virtud de la Comunicación de la Comisión sobre el procedimiento simplificado para tramitar determinadas operaciones de concentración con arreglo al Reglamento (CE) nº 139/2004 del Consejo⁽²⁾, este asunto podría ser tratado conforme al procedimiento simplificado establecido en dicha Comunicación.

4. La Comisión invita a los interesados a que le presenten sus posibles observaciones sobre el proyecto de concentración.

Las observaciones deberán obrar en poder de la Comisión en el plazo de diez días a partir de la fecha de la presente publicación. Podrán enviarse por fax [(32-2) 296 43 01 o 296 72 44] o por correo, con indicación del número de referencia COMP/M.4325 — BC Partners/Buziol/Fashion Box Group, a la siguiente dirección:

Comisión Europea
Dirección General de Competencia
Registro de Concentraciones
J-70
B-1049 Bruselas

⁽¹⁾ DO L 24 de 29.1.2004, p. 1.

⁽²⁾ DO C 56 de 5.3.2005, p. 32.

No oposición a una concentración notificada
(Asunto nº COMP/M.3998 — Axalto/Gemplus)

(2006/C 196/08)

(Texto pertinente a efectos del EEE)

El 19 de mayo de 2006, la Comisión decidió no oponerse a la concentración notificada citada en el encabezamiento y declararla compatible con el mercado común. Esta Decisión se basa en el apartado 2 del artículo 6 del Reglamento (CE) nº 139/2004 del Consejo. El texto íntegro de la Decisión solamente está disponible en inglés y se hará público una vez suprimidos los secretos comerciales que pueda contener. Estará disponible:

- en el sitio web de la DG Competencia del servidor Europa (<http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases>). Este sitio web proporciona diversos métodos de búsqueda de las decisiones sobre concentraciones, en particular por nombre de la empresa, número de asunto, fecha de la decisión e índices sectoriales,
- en formato electrónico en el sitio web EUR-Lex por número de documento 32006M3998. CELEX es el sistema de acceso informático a la legislación comunitaria. (<http://ec.europa.eu/eur-lex/lex>)

No oposición a una concentración notificada
(Asunto nº COMP/M.4289 — Crédit Agricole/Emporiki)

(2006/C 196/09)

(Texto pertinente a efectos del EEE)

El 11 de agosto de 2006, la Comisión decidió no oponerse a la concentración notificada citada en el encabezamiento y declararla compatible con el mercado común. Esta Decisión se basa en la letra b) del apartado 1 del artículo 6 del Reglamento (CE) nº 139/2004 del Consejo. El texto íntegro de la Decisión solamente está disponible en inglés y se hará público una vez suprimidos los secretos comerciales que pueda contener. Estará disponible:

- en el sitio web de la DG Competencia del servidor Europa (<http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases>). Este sitio web proporciona diversos métodos de búsqueda de las decisiones sobre concentraciones, en particular por nombre de la empresa, número de asunto, fecha de la decisión e índices sectoriales,
- en formato electrónico en el sitio web EUR-Lex por número de documento 32006M4289. CELEX es el sistema de acceso informático a la legislación comunitaria. (<http://ec.europa.eu/eur-lex/lex>)

CORRECCIÓN DE ERRORES

Corrección de errores de la Convocatoria de propuestas — DG EAC/22/06

(*Diario Oficial de la Unión Europea C 149 de 27 de junio de 2006*)

(2006/C 196/10)

En la página 14, el punto 4 «Plazo» se sustituye por el punto siguiente:

«4. Plazo

Las solicitudes deberán enviarse a la Comisión, a más tardar, el 8 de septiembre de 2006 (de lo que dará fe el matasellos de correos). (Nótese que este nuevo plazo reemplaza al anterior del 18 de agosto de 2006.)».
